

Voto

Leuvens Studentenweekblad
Jaargang 15, '88-'89
Nr. 9, dd. 21 november 1988
ISSN: 0773-5162
Wekelijks

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Caria Rosseels
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38
Verschijnt niet van juni tot augustus

Meeuw

Leven is erg. Wij blaken van ambitie en houden onze wensen voor werkelijk. Wij weten het nog niet maar wij jagen dromen na, wij die allemaal beroemde schrijvers gaan worden en de roem al proeven bij het drinken van goedkope wijn. Wij kennen de onveranderlijke wet nog niet die ons regeert, wij weten nog niet dat wij allemaal, zonder uitzondering, die meeuw zijn die de krankzinnige aktrice verbeeldt, de gezonken schrijver en de hardnekkige debutant. Wij maken ons wat wijs: in kunst, in toneel, op pagina 5.

Wim

Wij hebben het altijd geweten maar het nooit willen schrijven, maar vandaag is de maat vol, het moet eruit: de Amerikanen zijn imperialisten en gaan met alles aan de haal. Hebben ze in Duitsland dan eens een goeie regisseur, een man die weet dat film meer is dan een verhaalje van een zoen en een bed en een kind, die ons leven registreert met het oog dat

nooit liegt maar wel onze verbazing wekt, de laat een dikke yank als Coppola zijn oog eve op Europa vallen en biedt hem een kontra met zes nullen aan. Weg onze regisseur. En r denken al die pubers hier dat Wim, de gro Wenders, een Amerikaan is. Het moet gedax zijn. Pagina 4.

Kultuur

Er zijn tijden geweest, dat gemeenschappen die zichzelf respekteerden er een Cenakel va Wijzen op na hielden. Dat waren dan mensen die zo verstandig waren dat men hen onmogelijk nog lichamelijk werk kon laten verrichten. Zij brachten daarentegen hun dagen door m denken. Over het wezen van kultuur, di bestanddeel is en meerwaarde, en hoe di geënt dient op het leven. Over hoe de vel registers van ons leven zich vertakken in d beelden die wij maken. Over niets, en hoe o dat betekenis draagt. Over het instandhouden van wat onze vadersen bouwden. Het doet pijn maar de tijden zijn veranderd. Pagina 4.

Worden psychologen paramedici?

Een nieuwe hofhouding voor de geneesheren

Wist je dat je maar een mooi bordje aan je deur moet hangen om jezelf 'psycholoog' te noemen? Psychologen hebben namelijk geen eigen wettelijk statuut. Wat hun beroep precies inhoudt, is niet bij wet vastgelegd. Die psychologen zijn trouwens niet de enige in dit land die een statuut claimen. Onlangs hingen ook de vertegenwoordigers van een aantal paramedische beroepen aan minister Busquins broekspijpen te trekken. Nu lijkt alvast voor de klinische psychologen enig statuut in de maak. Probleem is alleen dat ze voor de gelegenheid in het lijstje van de paramedische beroepen zijn gedropt. Maar dat zouden de psychologen niet zo maar pikken. Alleen zijn de reacties van de beroepsverenigingen blijkbaar wat zwakjes, en daar proberen de studenten psychologie iets meer beweging in te krijgen.

Op 12 augustus jongstleden vaardigde minister Busquin een Ministerieel Besluit uit, waarin hij een lijst van zestien paramedische beroepen vastlegde. Het idee van het opstellen van zo'n lijst dateert eigenlijk al van 1967. Ongetwijfeld was dat idee geïnspireerd door de geneesheren. Het Koninklijk Besluit van 10 november '67 legde de minister bij het samenstellen van die lijst namelijk maar één beperking op: hij moest officieel alleen de Koninklijke Academie voor Geneeskunde raadplegen. Op die manier werd al in 1967 voor de geneesheren de mogelijkheid geschapen tal van disciplines als het ware aan de klassieke geneeskunde te onderwerpen. Door de minister ertoe te bewegen die disciplines in de lijst der paramedische beroepen op te nemen, worden ze gewoon een deeltje van de hofhouding van de geneesheren.

Want éénmaal bijvoorbeeld een psycholoog, een kinesitherapeut of een logopedist bij de paramedici gerekend wordt, is dit een bevestiging van het feit dat hij

geen diagnoses mag stellen. Paramedici worden verondersteld zich strikt te onderwerpen aan de konklusies van geneesheren, en aan hun exclusief diagnoserecht. Een paramedikus kan niet in eigen naam werken, maar moet zich altijd onderwerpen aan de beslissingen van de behandelende geneesheer.

Terloops, dat alles heeft misschien ook financiële implicaties. In de meeste gevallen werken psychologen namelijk in vast loonverband. Een degradatie tot paramedikus kan ongetwijfeld ook een verschuiving naar een lagere looncategorie met zich meebrengen. En voor de weinige psychologen die los van een geneesheer proberen te werken, is de kans dat hun prestaties terugbetaald worden nu misschien wel volledig verkleen.

Hierarchie

De opname van de psychologen, maar ook van de kinesitherapeuten en de logopedisten bij de paramedische beroepen, illustreert dus een pijnlijke botsing

tussen twee verschillende visies op gezondheidszorg. Er is de visie van het geneesheren-lobby, die alles wat gezondheidszorg betreft in één grote hiërarchie onder wil brengen, met de geneesheren aan de top.

Daar zijn de psychologen het echter niet allemaal mee eens. Professor Hans Vertommen, voorzitter van de Vlaamse Vereniging voor Klinische Psychologie (VVKP) onderscheidt in de gezondheidszorg drie aparte pijlers, die van de strikt medische, die van de psychologische en die van de sociale gezondheidszorg. De gezondheid van de mens moet vanuit die drie verschillende invalshoeken worden benaderd, in een eerlijk multidisciplinair verband. "De psychologie is geen paramedisch beroep. Ze staat apart van de medische discipline. Dat wil niet zeggen dat ze niet tot de gezondheidszorg behoort, maar dat ze binnen de gezondheidszorg een eigen plaats moet krijgen. Ik kan best aannemen dat elk van die drie pijlers een hiërarchie nodig heeft, maar maak daar niet één enkele hiërarchie onder leiding van de geneesheren van."

"Dat is evenwel een eerste eenvoudige reactie", aldus Vertommen. "Maar de zaak ligt moeilijker. Op dit ogenblik hebben de psychologen namelijk niet het minste statuut en is hun beroep helemaal niet beschermd. De Belgische Federatie van Psychologen (de BFP, die alle beroepsverenigingen overkoepelt) probeert al lange tijd een statuut af te dingen. Nu zou deze zaak misschien een poort naar een beter situatie kunnen zijn. Alhoewel ikzelf vrees dat dit paramedici

vervolg op p.7 ►

HEVERLEE - De terreinen van TW '88 maken zich op voor de viering van de 125ste editie. Maar ze houden het 'burgerlijk'. (Foto Hendrik Delagrangue)

125 jaar Toegepaste Wetenschappen

De gilde huldigt Barbara

Het is al langer dan vandaag bekend dat het zwaartepunt van de KU Leuven de laatste jaren niet langer binnen de stadsmuren ligt. Sinds de techniek het leven steeds meer is gaan beheersen, is ook het belang van de in Heverlee gelegen fakulteiten ongemeen sterk toegenomen. Die evolutie is recent. Terwijl een fakulteit als Godgeleerdheid zo oud als deze unief zelf is, zijn de instellingen die de toegepaste wetenschappen uitmaken (en die de burgerlijk ingenieurs afleveren) nog betrekkelijk jong. Het is in de herfst van 1864 dat, in de schoot van de Fakulteit der Wetenschappen, de 'Speciale Scholen voor de Mijnen, de Burgerlijke Genie, en voor de Kunsten en het Fabriekswezen' werden opgericht. Een fakulteit blikt terug op 125 jaar geschiedenis.

Ingenieurs zijn er altijd al geweest, maar het woord zelf is pas vierhonderd jaar oud en werd aanvankelijk gebruikt om er een 'specialist van militaire vestingwerken en oorlogstuigen' mee aan te duiden. De term 'burgerlijk' ingenieur diende vroeger dan ook ter onderscheiding van de militaire soortgenoot.

Vooraleer het tot onderwijs en overheid doordrong dat een studie, die in zo'n specifieke opleiding voorzag, wenselijk was, is heel wat water naar zee gegaan. Toen hier in 1864, nog binnen de Wetenschappen (die nu het kleine broertje geworden zijn) de 'Speciale Scholen' werden opgericht naar het

model van de reeds meer dan honderd jaar oude Franse polytechnische scholen, boden noch Oxford of Harvard programma's die in een opleiding tot ingenieur voorzagen. Pas in 1890 voerde Cambridge haar 'Mechanical Science' in. Het was met andere woorden een volle eeuw na de eerste industriële revolutie dat de overtuiging, dat de toegepaste wetenschappen binnen de universiteit thuis hoorden, tot rijpheid kwam. Men begon bij het gloren van de twintigste eeuw in te zien dat de op wetenschap gesteunde techniek voor de

vervolg op p.2 ►

WONDERKIND - "Ik heb het allemaal al meegemaakt in de Belgische Rock." Boy Wonder Peter Slabbynck praat over toen en nu. Pagina 6.

(Foto Filip Dutoit)

LEZERS BRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ± 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort. Behoudens deze restrictie worden brieven geplaatst zoals ze ons bereiken.

Racisme

Na de laatste gemeenteraadsverkiezingen hebben alle partijen geschokt geraagd op het uitzonderlijke score van het Vlaams Blok. Helaas bleef de reactie beperkt tot halfschalige verklaringen, pathetische uitroepen en het en bloc stelling nemen tegen bovengenoemde partij. Oh ja, men spreekt nu ook over het installeren van een commissie die het migrantenprobleem (?) grondig (?) zal onderzoeken. Denkt men nu echt bij de traditionele partijen dat daarmee een scheefgetrokken situatie kan gecorrigeerd worden? Interdeed.

Hoe men het ook draait of keert, in elk mens leeft angst en onbegrip voor het vreemde, het anders-zijn. In dit geval

krijgt men een botsing tussen onze eigen westerse (christelijke) cultuur en een mohammedaanse. Deze laatste is gelijkwaardig, maar anders.

Een eerste vereiste om racisme in de kiem te smoren is de andere cultuur te leren kennen, om zo in te zien waarom zij op een voor ons vreemde manier reageren. Vb. Als men in bepaalde Antwerpse wijken woont, ziet men alleen maar vreemdelingen op straat en dit schept een beeld dat er in die wijk alleen maar vreemdelingen leven. In werkelijkheid is dit niet zo: er wonen minstens evenveel Belgen maar zij leven minder op straat. Bij de moslims is de woning overigend het domein van de vrouw en worden de mannen er niet toegelaten (d.i. op zijn beurt een gevolg van de strikte man-vrouw-scheiding

binnen hun religie). Tegelijkertijd begrijp ik (en lees dit a.u.b. niet als "keur ik goed") de reactie van de vaak werkloze, armere Belg. En hiermee kom ik aan de tweede vereiste om het racisme te bestrijden: Geachte Overheid, pak de armoede eens structureel aan. Het gaat niet op dat al die instellingen die tot taak hebben om de armoede te bestrijden, wachten tot de behoeftigen naar hen komen, zij moeten naar de betrokkenen toegaan, hoe kan men anders van dienst-verlenende organisaties spreken?

Om intellectueel eerlijk te zijn, moet ik dit alles echter ook vanuit een andere hoek bekijken. Ook de vreemdelingen moeten willen meewerken aan hun integratie. Zij maken een fundamentele fout door bijvoorbeeld zo vast te houden aan hun eigen taal en zijn hierdoor, na vele jaren verblijf in ons land, het Nederlands niet machtig. Hoe kan men verwachten dat er communicatie ontstaat tussen twee culturen, als ze elkaar niet verstaan? Ik zeg hiermee niet dat zij hun eigen taal en cultuur moeten overboord gooien; het is een fundamenteel recht om deze te bewaren, maar hoe kunnen zij volledig integreren in onze maatschappij als zij zichzelf opsluiten binnen hun eigen kleine levensgemeenschap?

Wat de discussie betreft aangaande het toekennen van stemrecht aan de immigranten niet afkomstig uit de EEG, zou ik het volgende willen opmerken. Is het eerlijk om bepaalde bevolkingsgroepen rechten toe te kennen zonder dat hieruit verplichtingen voortvloeien? Gelukkig OK, maar dan gelijkheid in rechten en plichten, anders krijgt men een situatie waarin, om Orwell te plagieren, sommigen gelijk zijn dan anderen. Bij de laatste hervorming van de nationalisatiewetgeving is de drempel sterk verlaagd, en als de immigranten volledig willen deelnemen aan de beslissingsmacht van ons land, dat ze dan ook een duidelijke keuze maken. Hierbij zou ik dan nog even terzijde willen opmerken dat indien men aan de migranten stemrecht toekent, men het bedreigingsyndroom bij het Vlaams Blok-kiespubliek nog zou versterken, en dit kan toch niet de bedoeling zijn.

De persoonlijke situatie waarin ik verkeer, heeft mij ertoe aangezet te reageren: ik ben gedoopt en van vreemde afkomst, en het is vanuit dat standpunt dat ik mij ernstig vragen stel wat de verschillende argumentaties zelf en de wijze waarop ze aangebracht worden betreft. Mijn schrijven is een poging om de demagogische manier waarop de discussie nu wordt gevoerd, te doorbreken. Het is nonsens te beweren dat de immigranten een bedreiging vormen, alleen al gezien het numeriek aantal vreemdelingen is deze stelling belachelijk. Maar er moet eindelijk eens een duidelijk en eerlijk integratiebeleid gevoerd worden, dat op de medewerking van de vreemdelingen zelf kan rekenen. En dit vraagt van beide partijen een mentaliteitsverandering.

Steven Dietvorst

DWB

In de vorige Veto-aflevering (dd 14/11/88, p. 5) betooft Benno Barnard eerst dat het idee van een "nieuwe generatie dichters" onzin is, en legt vervolgens uit wat nieuw is in de niet-nieuwe generatie. Dat zal dan wel Barnardiaanse logica zijn. Ik ga daar niet op in, want straks verklaart hij weer dat ook dit Veto-interview "gewoon een leuk stukje" is dat hij "in zijn grenzeloze naïviteit" heeft gemaakt. Zo kunnen we nog jaren bezig blijven.

Barnard denkt dat De Coninck het tijdschrift *Dietsche Warande en Belfort* alleen maar geschikt vindt om "papier macht" van te maken. Een knap retorisch zetje, want straks zegt De Coninck dat hij dat nooit gevonden heeft en dan zegt Barnard weer dat hij immers alleen maar dacht dat De Coninck dat zou vinden. Intussen krijgt het Leuvense studentenpubliek toch weer niets dan kwaad te horen over DWB uit de mond van een Hollander die het dus wel beter zal weten.

Hoe 'naïef' Barnard ook moge zijn, het is toch niet meer leuk als hij ook nog begint te liegen. Charles Ducal zou volgens Barnard "zijn eerste gedichten naar het NWT gestuurd" hebben en 'ontdekt' zijn door De Coninck. "Bernard Dewulf idem", maar die heeft Barnard dan zelf 'ontdekt'. Jammer voor Barnard, maar ze hebben hun gedichten al veel vroeger naar het door hem zo verfoede *Dietsche Warande en Belfort* (en wellicht ook naar andere tijdschriften) gestuurd, en zijn daar al twee jaar eerder gepubliceerd. Om precies te zijn: Dewulf in 1983 in DWB en pas in 1985

Philip Vermoortel

Europa

Naar aanleiding van de recentste KIB-activiteit 'American Election Night' had ik de volgende bedenking. Een bedenking die ik trouwens graag tijdens de te korte vraagtijd na de toespraak van commissaris Willy Declerque had geopend.

Wanneer zullen Amerikaanse studenten evenveel belangstelling tonen voor de Europese verkiezingen als wij voor de Amerikaanse? Die bewuste dinsdagavond zat de Valk barstensvol. Het was frustrerend te zien hoezelf gezemoes er was tijdens de toespraak van W. Declerque; en dit precies vanwege de (rechts)studenten die aan het (institutioneel) Europa van morgen zullen bouwen.

Het concreet enthousiasme voor de Europese droom (Europa - tegengewicht van andere machtsblokken) lijkt me soms ver te zoeken. Voor de meest eminente Belgische politicus op Europees niveau vond ik het maar een povere ontvangst.

Marc De Veste

Nvdr: Misschien de naam van je idool alvast eens leren spellen.

Barbara

vervolg van p. 1
maatschappij een even hoogstaande bedrijvigheid kon zijn als de geesteswetenschappen en de geneeskunde. Toch zou het nog tot 1961 duren vooraleer de Leuvense 'Speciale Scholen' als een volwaardige fakulteit erkend zouden worden.

Kers

Aan de oprichting van de Leuvense 'Speciale Scholen' waren al eerder die van Gent, Luik en Bergen voorafgegaan. In die steden lag dat dan ook voor de hand, geleid op de daar aanwezige concentratie van industriële activiteit. Leuven, dat altijd al een centrum van humane wetenschap was geweest en zich op het einde van de achttiende eeuw wetenschappelijk was gaan profileren binnen de fakulteit van de Artes, was arm aan industrie. Onder het Hollands bewind leidden de onderwijs hervormingen van Willem I dan ook niet tot blijvende resultaten. Na de onafhankelijkheid van België zou het nog meer dan dertig jaar duren eer de toegepaste wetenschappen op een verantwoorde wijze aan bod zouden komen. Leuven voelde immers niet veel voor een 'Ecole des Mines'; er was geen geld en de (al te zeer) middeleeuws denkende bisschoppen vreesden dat een opleiding-tot-ingenieur het 'akademisch' karakter van de Alma Mater zou schaden.

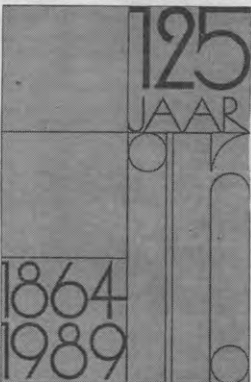
Het geld mocht geen probleem zijn: katholieke ondernemers waren er genoeg. Morele argumenten ter oplossing van het tweede probleem werden aangevoerd op de katholieke congressen van Mechelen. Doorslaggevend was daar de alsmaar dringender wordende nood aan katholieke ingenieurs. De grote industrialisering had immers een ontkenstend massaproletariaat doen ontstaan. In de steden dreigde dat proletariaat zich van de aldaar weinig invloedrijke kerk te verwijderen en in de armen van het opkomende socialisme gedreven te worden. Vanuit sterke posities in de bedrijfs-wereld zou een schare van 'ingenieurs voor het kristendom' een verheffende invloed op het plebs kunnen uitoefenen.

Schut

Hoewel de Gentse rijksuniversiteit het opleidingsmonopolie voor ingenieurs in staatsdienst bezat had de nieuwe Leuvense opleiding een sterke aantrekkingskracht, en dit vanwege de perspectieven die het zich voortdurend uitbreidende bedrijfsleven bood. Het gevolg hiervan was echter een ware overvolgeling die uiteindelijk een overbevolgingsprobleem met zich meebracht. Dit belemmerde het wetenschappelijke werk en deed rektor Piersaerts in 1881 opmerken: "Notre Ecole des Mines est en déca-

dence...". De KU Leuven diende gelijkbepaald te worden en het Gentse monopolie moest worden afgeschaft. In 1890 werd het onderscheid ingevoerd tussen *wettelijke* graden (Bruggen en Wegen, Mijnen) en *wetenschappelijke* graden (voor functies in het bedrijfsleven).

Sindsdien is het de fakulteit voortdurend crescendo gegaan. Het onderwijsprogramma werd stelstelmatig uitgebreid, het aantal studenten (vandaag de dag zijn dat er 2500) groeide, met als gevolg dat de instituten rondom het Maria-Theresiakollege uit hun voegen begonnen te barsten. In 1931 kon worden bekendgemaakt: "De universiteit stelt tot uw beschikking, in de nieuwe instituten te Heverlee, en in het kasteel van Arenberg, geklasseerd kunstgebouw, talrijke moderne inrichtingen alsook vernieuwd onderwijsmateriaal en meubilair." De moderne tijden zetten

in de heilige Barbara, sinds eeuwen en dag patrones van ingenieurs en mijnbouwkundigen, kwam in de vergeetacht terecht.

In het kader van het jubileumjaar onderneemt VTK dan ook een poging om het bestaan van deze schutheilige, die ooit in Klein-Azië door haar vader het hoofd werd afgehaakt omdat zij volhardde in haar geloof, weer tastbaar te maken door het organiseren van een hele tris activiteiten.

Aktiviteiten is het slagwoord wel voor dit jubileumjaar dat afgelopen vrijdag met een academische zitting officieel van start ging. Volgende week woensdag worden enkele prijzen uitgereikt en worden erdoorkortingen toegekend aan de professoren Fettweis (Bonn) en Robinson (New York). In april 1989 openen de verschillende departementen van de fakulteit (gaande van Bouwkunde tot Computernetenschappen) hun deuren

voor het publiek en loopt in het Arenbergkasteel een tentoonstelling die een overzicht zal bieden van de hierboven geschetste geschiedenis van de fakulteit.

Die geschiedenis wordt ook, zij het op een niet voor de hand liggende manier, behandeld in het gedachteboek '125 jaar ingenieursopleiding te Leuven'. Naast een algemeen historisch overzicht en een bijdrage over het kasteel van Arenberg (indertijd door de universiteit aangekocht na inbeslagname ervan door de staat als oorlogsbuit), biedt het een overzicht van de verschillende departementen. Het grootste deel van het boek wordt echter in beslag genomen door een hele rits interviews (of gesprekken, want de toon is meestal nogal badinerend) met ingenieurs, vaak professoren maar ook wel eens een directeur van een muziekkademie zoals Carl Verbraken, of een manager - erodokter - als André Leyson. Op die manier heeft professor Herwig van Hove, de samensteller van het boek, een beeld trachten op te hangen van wat de voorbije vijftig jaar zal rond de Leuvense ingenieurs te doen is geweest.

In de gesprekken komen de meest diverse onderwerpen aan bod, gaande van de leemten in de fakulteit (waarover wordt gesproken met de sterrekundige Armand van Hooft, de periode van de Tweede Wereldoorlog, het eerste meisje dat 'burgerlijk' studeerde (Marie-Louise Boone promoveerde in 1949), de veronderland van de universiteit, enzovoort.

Wier

Een terugkerend thema is de plaats van de ingenieur in de maatschappij, en het is op zulke momenten dat er wel eens wat overdadig met wirook wordt gewerkt. Van Hooft slaagt er op een bepaald moment in straffeloos op te merken dat de jonge ingenieurs 'de elite van ons volk' uitmaken. In zulke passages wordt ook nogal eens gemoraliseerd en worden de levenswaarden kwistig in het rond gestrooid. Na vijf gesprekken weet je onderhand wel op dat "het beroep een overtuiging is op de buitenwereld" en dat de studenten "de toekomst van ons volk" uitmaken.

Allen spreken echter met liefde voor hun vak en sommigen slagen er zelfs in, hun zaak enigszins te relativiseren. De emeritus Elström, die voor het jubileum een gedenkpenning ontwierp en voor een stuk het 'levend geweten' van Toegepaste Wetenschappen uitmaakt, merkt op dat wij "leven op het ritme van de eeuwige wereld, zonder begin en zonder einde 'dans la mémoire des temps'. De herinnering waarin en waarvan we leven kan niet sterven." Het is niet altijd erg veelzeggend maar het wordt soms wel mooi gezegd. Voor een gedachteboek kan dat wel.

Johan Reyniers

Veto, jaargang 15 nr. 9 dd. 21 november 1988

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredektie: Erik Paredis

Redaktiesekretaris: Carla Rosseels

Redaktie: Johan Reyniers, Jan Van der Linden

Doka: Filip Dutoit, Hendrik Delagranghe, Peter Galbusera, Alexandra Melis

Layout en vormgeving: Luc Janssens, Benoit Lanno, Erik Paredis,

Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Tom Ysebaert

Medewerkers: Benoit Lanno, Jan Provost, Geert Sels, Claudia Van de Velde, Tom Ysebaert

Eindredaktie: Benoit Lanno, Jan Van der Linden

Oplage: 8000 eksemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 14.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

Museum in Sint-Michielskerk

Eerst de kerk, dan de kollektie

In onze boekjes kunstgeschiedenis op de middelbare school stonden altijd wel een paar foto's van koektaartengevels: de barokgevels van een Gesù-kerk in Rome, van de Antwerpse Carolus Borromeus of van de Sint-Michielskerk in Leuven. Maar als je tegenwoordig door de Naamsstraat wandelt, kun je vaststellen in wat een belabberde toestand de Leuvense slagroomkonstruktie zich bevindt. De pers heeft aan het verval van het zeventiende eeuwse meesterwerk al ruimschoots aandacht besteed, maar blijkbaar kwam er geen schot in de zaak. Tot de KU Leuven reddende cherubijn wilde spelen.

In Leuven staat eigenlijk meer dan één kerk die aan restauratie toe is: er is niet alleen de barokke Sint-Michielskerk, maar ook de Onze-Lieve-Vrouwekerk aan de Predikherenstraat en vooral de Sint-Jakobskerk moet dringend opgekafeleferd worden. Nu is al lang duidelijk dat de stad niet over de middelen beschikt om alle drie zo meteen te restaureren. Er moet dus een prioriteitlijst worden opgesteld.

Het stadsbestuur heeft nu langzamerhand besloten de Sint-Michielskerk – de meest prestigieuze van de drie te restaureren kerkegebouwen – boven op haar prioriteitlijstje te plaatsen, op voorwaarde althans dat de KUL aan de restauratie en revalorisatie van de barokkerk wil meewerken. Dat komt moei uit, aldus rektor Dillemans, want ook de universiteit is vooral in de Sint-Michielskerk geïnteresseerd.

Als de universitaire overheid zoveel

belangstelling heeft in de Sint-Michielskerk, dan is dat bovenal omwille van haar *ligging*. Willem Hesius' meesterwerk ligt namelijk als een enklave ingesloten tussen het Maria-Teresiakollege en het Koningskollege, beide universiteitsgebouwen. Bovendien ligt de kerk aan de Naamsstraat, de straat van de universiteitshallen, van het Heilige Geestkollege, van het Atrechtkollege, van het Van Dalekollege, noem maar op. Hoe lang moet die straat nog Naamsstraat heten? Wordt al niet luudop gedroomd van de namen 'Barokstraat', of 'Kollegestraat', of zelfs 'Universiteitsstraat'?

Joint venture

Het is dan te begrijpen dat de universiteit zich uiterst hard heeft ingespannen om het stadsbestuur bij het zoeken naar restauratiegeld voor Sint-Michiels te

helpen. Zo is een soort consortium van de grond gekomen, een ware *joint venture* met naast de stad en de universiteit ook de eksplisiete steun van de kerkfabriek en de parochie, van het ministerie van Cultuur, van de Vlaamse regering, ja zelfs van het Brabantse provinciebestuur, "dat voorheen altijd de indruk gaf slechts drie Brabantse universiteiten te kennen". De restauratie van de Sint-Michielskerk lijkt verzekerd. Een hele klus, want het zou om een bedrag van over de 200 miljoen frank gaan. Rest alleen de vraag wat er na restauratie met de kerk moet gebeuren.

Onze akademische overheid is niet alleen bijzonder enthousiast op de kar van restauratie van de kerk gesprongen, maar heeft in haar impulsiviteit ook meteen groote plannen voor de bestemming ervan uitgedacht. Kan de kerk niet als soort museum voor retablets, biechtstoelen, heiligenbeelden en kerkgewaden worden ingericht? Er staan trouwens tussen de kerk en het Maria-Teresiakollege nog een aantal lokalen leeg, die meteen als een soort restauratiecentrum voor die religieuze kunst kunnen dienen.

Aanvankelijk was de bedoeling het vooral bij liturgische kunst te houden, maar de plannen zijn steeds wilder geworden. De inhoud van het museum is van katholiek over kerkelijk en kristelijk naar religieus verschoven. Het zou een M.E.R.K. worden, wat dan staat voor Museum voor Europese Religieuze Kunst. Maar aangezien de universiteit ook over een uitgebreide kollektie Afrikaanse maskers beschikt ("en die getuigen toch ook van een religieuze bewoogtheid") is dat onlangs omgekeerd tot Europees Museum voor Religieuze Kunst. En meteen kan dat een basis zijn om ook de EG achter het project te scharen.

Kommissie

De rektor is niet de eerste die het over een museum heeft. Ook zijn jonge Kultuurkommissie buigt zich al een tijdje over de museum- en tentoonstellingsfunctie van de instelling en pleit voor de inrichting van een eigen universitaire tentoonstellingsruimte.

Daarvoor zijn namelijk vier argumenten. Enerzijds zou zo'n ruimte de mogelijkheid bieden een soort cyclus van tijdelijke tentoonstellingen op te starten. Bovendien moet aan zo'n ruimte een aantal veilige magazijnen verbonden zijn, zodat het eigen patrimonium van de universiteit ergens kan worden ondergebracht en gevaloriseerd door allerhande tentoonstellingen. De Kultuurkommissie had in zo'n universiteitsmuseum ook graag een paar ruimtes ingericht voor activerende cultuurbeoefening (workshops en zo). En tenslotte – misschien is dat wel het voornaamste argument – heeft de universiteit dringend een respectabele infrastructuur nodig om een aantal belangrijke legaten naar zich toe te kunnen trekken. Nog onlangs is een belangrijk kunstlegaat aan de KUL 'ontsnapt', en in het museum van de UCL terechtgekomen.

Dat pleidooi van de Kultuurkommissie voor een universiteitsmuseum – en daarbij wordt eventueel aan het Arenberginstituut, maar vooral aan een vleugel van het Zwarte Zusterklooster gedacht – is op het Buro van de Akademische Raad (BAR) ongetwijfeld uitvoerig besproken, maar uiteindelijk is er niet op ingegaan. In de nota van het BAR aan de Akademische Raad staat uitdrukkelijk: "Wij plannen geen ander universiteitsmuseum meer". De akademische overheid houdt het bij het project-Sint-Michiels. Is het evenwel niet vreemd dat dit groote project op de Kultuurkommissie nog nooit echt aan de orde is geweest?

Kollektie

Voorzitter Marcel Janssens van die Kultuurkommissie voelt zich helemaal niet gepasseerd. "Dat kan moeilijk, aangezien we niet formeel om een advies over het Sint-Michielsproject zijn gevraagd. Dat betekent gezinsd dat er wrijvingen zouden zijn tussen de rektor en zijn Kultuurkommissie of haar voor-

zitter. Integendeel, rektor Dillemans had mij al eens over het project gesproken, en heeft mij nog sinds de laatste Akademische Raad op de hoogte gebracht van de goede vorderingen die zijn gemaakt." De nota die vanuit het BAR naar de Akademische Raad is gestuurd, en op grond waarvan op het hoogste beleidsorgaan van deze universiteit over het museumbeleid is gepraat, heeft professor Janssens evenwel niet gezien.

Niets

Intussen was door de Kultuurkommissie een comité-Beeldende Kunst opgericht. En dat heeft zich vrijdags jongstleden alvast over de plannen met de Sint-Michielskerk gebogen. Plannen waarbij nog een paar fikse addertjes onder het gras zitten. Zo zijn er nog problemen met de ruimte van de Sint-Michielskerk. De kerk schijnt bekleed te zijn met een soort houten wanden, en het is nog allerminst duidelijk of die er kunnen blijven als de kerk een museum wordt. Er werd bovendien al gesuggereerd verschillende étages in de ruimte te installeren, maar de vraag is of dat in een barokke kerkruimte wel verantwoord is.

Ten tweede is nog niet bepaald voor welk publiek een museum moet worden ingericht. Mikken we op "de bussen vol Westvlaamse dames", zoals Janssens ze

zo kleurrijk omschrijft, of maken we een museum voor specialisten in de kunstgeschiedenis. Een ekstra-probleem is dat het nog lang niet zeker is dat een kollektie voor het museum gevonden zal worden. Hoofdbibliotekaris Roegiers bijvoorbeeld – toch een specialist in zowel de kollekties van onze universiteit als in de cultuurgeschiedenis van zestiende en zeventiende eeuw – schijnt Jaar zijn stelligste twijfels over te hebben. En voor de aankoop van zeg maar 'romaanse polychromen zal nooit geld genoeg voorhanden zijn.

Daaraan wil groepsvoorzitter Vorlat evenwel niet te zwaar tillen. "Dat is normaal: ofwel heeft men een kerk om een museum van te maken, ofwel een kollektie, zelden de beide samen. Er is nog tijd om over dat alles na te denken. Voorlopig is enkel beslist dat Sint-Michiels gerestaureerd wordt. Dat duurt nog een viertal jaartjes, en intussen kan de Kultuurkommissie zich eens uitgebreid buigen over wat we ermee kunnen doen." Werk aan de winkel voor de Kultuurkommissie. Gelukkig, want haar plaats als adviesorgaan van de Akademische Raad heeft ze alvast nog niet echt 'veroverd'.

Benoit Lannoo

De grote slagroomberg wordt pleisterplaats voor alben en biechtstoelen. Kwestie van weer volk op bezoek te krijgen. (Foto Archief)

AKADEMISCHE RAAD

Een Akademische Raad waarop de agenda maar magertjes uitvalt, naar verluidt de eerste uit de ambtsperiode van rektor Dillemans: er gebeurt heel wat aan deze universiteit.

Het ogenschijnlijk zwaarste punt op de agenda was een advies van de Onderwijsraad over de derde cyclus (universitaire studies na de licenties dus). Nu bleek dat advies eigenlijk bijzonder mager uitgevallen te zijn. In feite beperkte het zich tot een akkuratere onderverdeling van het derde cyclus onderwijs in drie grote types: de doktoraten en postdoctoraten, de aanvullende studies en de universitaire navorming. Voor de rest enkel enige vage algemeenheden. Het is dan ook terug naar afzender gestuurd.

Het rapport bood de studentendelegaties nochtans de gelegenheid de vrees te verwoorden dat de wildgroei in aanvullende diploma's wel eens de tweede cyclus kan devalueren. Straks krijgt een gewoon licentiaat niet meer aan de bak, weggekonkurreerd door allerhande kollega's met een tweede diploma. Bovendien – en dat is toch geen detail – bestaat voor die aanvullende studies nog totaal geen financieringssysteem, en hun opgang ondermijnt dus de reeds bedreigde demokratisering van het onderwijs.

De Onderwijsraad krijgt dus werk aan de winkel, want niet alleen het derde cyclus-debat moet worden overgedaan, ook over het gebruik van het Engels in de gewone kurrikula werd op vraag van de studenten aan die vergadering grondig denkwerk besteld. De Onderwijsraad wordt een essentiële schakel in de beleidsvorming van deze universiteit. Een vaste en regelmatigere vergaderdatum voor die raad lijkt echt een dringende zaak te zijn. (BL)

VONDEL VANDAAG

Er bestaan twee soorten toneel: levend en dood. Dood toneel kan je binnenkort gaan bekijken als Shakespeare's *The Taming of the Shrew* in Leuven gespeeld zal worden in de taal die je ook in de uitgave van zijn verzameld werk aantreft: een vierhonderd jaar ver van ons staande, van boven tot onder doorwrochte konstruktie van verzen vol koningen, goden en breedsprakiger toespelingen. Ook Shakespeare was een manniër, en degenen die iets van de opvoering zullen begrijpen binnenkort, dat zullen germanisten zijn – als zij het stuk al eens gelezen hebben tenminste, en dan liefst nog in het Nederlands.

Die afstand mag ons niet de ogen doen sluiten voor de grootheid van lang vergane auteurs en mag ons niet kland van afzien van opvoering. Het werk van de Shakespeare van de Nederlandse taal, Joost van den Vondel, is *nier achterhaald*. Natuurlijk gaat Vondel vervelen als je zijn teksten speelt zoals je ze lezen kunt. Het spreekt vanzelf dat Vondels belerende uitweidingen en bespiegelingen over zijn rotsvast geloof waar wij geen snars van begrijpen, ons van ellende de zaal doen verlaten.

In Vondel moet de schaar gezet.

Wie de tekst wil koesteren, leest hem op z'n eentje, houdt zich stil en vergeet dan maar dat Vondel teater schreef, dat Vondels stukken er zijn om te worden opgevoerd en niet om ze te konserveren in de verstikkende balsenkamer van de filologie.

Het is de verdienste van Dries Wieme (akteur) en Ronnie Commissaris (regisseur) dat zij Vondel toegankelijker hebben gemaakt. Wieme schrijft: "Puristen kunnen vinden dat het heiligheids is Vondel te bewerken. Een radikale ingreep kan ergernis en kritiek verwekken, maar een andere keuze om toch tot enerlijke vorm van opvoering te komen, was er niet." Dit schrap- en scheurwerk resulteerde dit jaar in een onderhoudende voorstelling waarover Wim van Gansbeke zei: "De leraar die Vondel aan zijn klas moet verkopen zal voortaan via Wieme moeten plassen vrees ik, wil hij de leerlingen erover overtuigen dat Vondel niet vervelend en niet onspeelbaar is." Vondel vandaag dus, van beneden opgedonderd en levendiger dan ooit. (JR)

Adam in Ballingschap van Joost van den Vondel, solo door Dries Wieme, woensdag om 12 uur in het Arenbergkasteel, inkom gratis.

De cultuurpolitiek van de KU Leuven

Een jaar van uitkijken, budgetteren, inventariseren

Het minste wat je van de cultuurprogrammatie van onze eigen universiteit kan zeggen, is dat ze zeer gevarieerd is. Zowel Tine Ruyschaert als Louis Tobback, zowel het Festival van Vlaanderen als Dries Wieme komen op een woensdagmiddag naar Leuven. Kul-Kultuur-uur heet het project en de Kultuurcommissie van ons aller universiteit is de organisator. Die commissie is opgericht op het persoonlijk initiatief van de rektor. Daar werden heel goede voornemens rond gemaakt, vele mensen waren uiterst enthousiast. Maar dat is nu al ruim een jaar geleden. Het is tijd om een stand van zaken op te maken.

Het idee van de oprichting van een Kultuurcommissie heeft vorm gekregen in een denkgroep *Kultuurbeleid KU Leuven* die moest nadenken - reflecteren, noemen ze dat - over het door de KU Leuven te volgen cultuurbeleid. Daar moest gesproken worden over de taak die onze unief op cultureel gebied ten aanzien van de gemeenschap moest vervullen. De bevindingen van die denkgroep waren, op zijn minst gezegd, verrassend en beloofden gouden tijden.

Selekt

Er werd bijvoorbeeld geadviseerd "een ernstige inspanning" te doen om de culturele infrastructuur van de universiteit uit te bouwen. Er is in Leuven een groot gebrek aan zalen waar op een professionele manier "alternatieve", niet-kommerciële films gedraaid kunnen worden, aan een concertgebouw en zo. Naar analogie met "de sportbeoefening aan de KUL, die ongebleid is mede nadat de universiteit heeft geïnvesteerd in een ruime sportinfrastructuur", hoop- te men langs die weg de cultuurbeoefening hier in Leuven tot ontwikkeling te laten komen.

Men had het ook over "het propagere- ren van het (bestaande) culturele aanbod" via ondermeer een cultureel pas-

poort en een ruimere cultuurberichter- ving, bijvoorbeeld in *Akademische Tij- dingen*.

Om dat fraais te realiseren, adviseerde de denkgroep de wat verspreide toelagen voor cultuur samen te brengen en aan een commissie toe te vertrouwen. Op haar maandelijke vergaderingen moest dit selekt gezelschap voor de Akademische Raad (AR) een advies voorbereiden in verband met de te voeren cultuurpolitiek. Men zag binnen het hoogste academische beleidsorgaan blijkbaar in dat men, om deskundigheid in haar rangen te laten doordringen, zich door specialisten moest omringen.

Prestige

Uiteindelijk heeft de academische overheid niet gekozen voor het aantrekken van professionals van buiten af, zoals een full-time programmator bijvoorbeeld, maar is men gaan zoeken binnen de fakulteiten naar mensen die "voor de goede zaak waren". Tot voor kort heeft die commissie weinig memorabels ver- richt, zodat een aantal mensen beginnen te vrezen dat van al die goede voornemens weinig in huis gaat komen.

De studentenvertegenwoordigers hebben in hun speech bij de opening van het academiejaar dat beleid van de

Kultuurcommissie aan de kaak gesteld. De studenten beklagden zich over het feit dat die Kultuurcommissie eigenlijk alleen domweg overneemt "wat op het moment bij iedereen in de smaak lijkt te vallen." Achter heel de programmatie die de Kultuurcommissie zelf opzet, lijkt geen visie te zitten. Men lijkt niet te weten waar men naar toe wil. "Niemand voor het hoofd stoten en bijdragen tot het prestige van de instelling zijn blijkbaar de enige criteria."

't Stuc, al 10 jaar voortrekker in de cultuurprogrammatie van de Leuvense regio, onderhoudt tegenwoordig een goede verstandhouding met de Kultuurcommissie. In de nabije toekomst zal het Stuc zelfs een aantal dingen voor de commissie programmeren. Maar de kritiek op het gevoerde cultuurbeleid is daardoor niet minder. De Kultuurcommissie kwijt zich hoegenaamd niet van haar taak, zo wordt er gezegd. De commissie moet zich bezighouden met het uitstippelen van beleidslijnen. Ze moet de weg uittekenen die later door een professionele programmator zal be- wandeld worden. Dat houdt in dat zij moet zorgen voor de infrastructuur, voor de budgettaire en administratieve romps- lompt. Dat betekent ook dat zij terdege moet hebben nagedacht over haar doel- stellingen, de door haar te bereiken resultaten. Wat kan cultuur nog zijn aan de universiteit, hoe kunnen we de cultuurbeleving stimuleren?

Konsumptie

Daarna moet dan een ekspert worden aangeduid, die dat raster met kennis van zaken moet invullen, een professionele programmator kortom. Maar de commissie heeft gemeend het allemaal wel zelf te kunnen. Dat is te merken aan de programmatie. Wat breng je de mensen

sche Freund worden gekenmerkt door hun verhalend karakter. Helemaal anders ligt het bij werk als *Der Stand der Dinge* en *Paris, Texas*, en het zijn precies deze films die de eigenheid van Wenders duidelijk stellen en hem als on-Amerikaans profileren.

Drie vijfde

De voorkeur van Wenders gaat naar het genre van de open film. Het beeld is belangrijker dan het verhaal dat slechts voorwendel is om beelden te kunnen maken. Voortdurend wordt het gebeuren, de opvoeling van handelingen onderbroken om plaats te maken voor de waarneming. De held en hoe hij zich gedraagt, beweegt, hoe hij er uit ziet, winnen dan aan belang. Breuken als deze geven aan hoeezer Wenders wantrouwing staat tegenover de schijn van de orde- ning die van lineariteit uitgaat. "Verha- len zijn er niet," zo stelt Wenders. "Er zijn enkel zijwegen of dwaalwegen, of aanzetten tot een gebeuren." Wenders wil geen continuïteit; hij legt ogenblik- ken vast en herwaardeert daarbij het in de moderne cinema in de verdrinking geraakte beeld aan sich. Hiermee is tegelijkertijd de parallel met Handke, van wie de romans ook niet meteen lineair verhalend zijn, gelegd.

Het op de voorgrond schuiven van de waarneming breed, inhoudelijk gezien, een aksentuering van het 'ik' met zich mee. Wenders' films zijn zogenaamde 'Ich-Erzählungen'. Die ik is keer op keer een eenzaam man die op zoek is naar zijn identiteit, zelfs naar zijn leven. Hij heeft nauwelijks contact met anderen en is nergens thuis, is voortdurend op de vlucht, op reis. Het geboeseerde tonen van wegen en vervoermiddelen geeft telkens hetzelfde aan: dat de personages nergens heen kunnen en niet aan hun verzaamend bestaan kunnen ontstijgen. Hun wensen blijven onvervuld, liefde is kansloos want de held is niet tot enige interesse voor liefde in staat, waardoor zijn eenzaamheid blijft.

Johan Reyniers

Het knooppunt van het Leuvense culturele beleid. Koördinatrice Lut Rouffaer tussen de gebakjes en een kop koffie.

(Foto Hendrik Delagrang)

bij, als je alleen die dingen biedt die iedereen al kent? Als je ook niet op zoek gaat naar betekenisvolle evoluties die moeten ondersteund worden. Dan wordt het cultuurconsumptie, in plaats van cultuurbeleving.

Prof Marcel Janssens, voorzitter van de Kultuurcommissie, is echter best tevreden. Hij heeft het over "het beleid van de gevarieerdheid van de cultuur". "Wij spelen in op de diversiteit van het cultuurfenomeen, dat zowel muziek is, als film, video ..." Lut Rouffaer, sekre- taris voor de commissie, vindt de kritiek wél gerechtvaardigd. Ze zegt dat het moeilijk is veel tijd van de studenten te vragen. De studiebelasting is hoger dan ooit tevoren, zegt ze, en het cultuuraan- bod is zo groot, dat men eigenlijk niets moeilijks zou brengen. De beperking alleen werk te kunnen brengen dat niet langer dan één uur duurt, sluit trouwens veel stukken uit.

Vulling

Moet de commissie eigenlijk wel zelf cultuur programmeren? De denkgroep Kultuur KU Leuven had haar voor- behoud: "Een cultuurbeleid aan de KU Leuven mag niet alleen en wellicht zelfs niet in de eerste plaats bestaan uit een van bovenuit organiseren en aan- bieden van culturele initiatieven". De kom- missie moet geen dirigerende rol spelen, maar moet van onderuit ondersteunen.

Het Stuc kan er nog inkomen dat ook de universiteit als dusdanig programma- ties opzet, op voorwaarde dat daar dan bewakende mensen aan gezet worden. Men kan op die manier proberen bestaande leemten op te vullen. Dat gebeurt reeds, zegt Lut Rouffaer. "We brengen op onze cultuur-urtes veel literatuur, jazz-muziek ook, dingen waar elders weinig mee gedaan wordt. Trouwens, het hele concept van 'kunst op de middag' komt tegemoet aan een be- hoefte."

De leemten waarrond het Stuc de Kultuurcommissie graag ziet werken, situeren zich op een ander nivo. Er is een grote nood aan een infrastructuuruit- breiding. Het Stuc heeft zelf ook een voorstel uitgewerkt. Met de hulp van een aantal architecten heeft men plannen gemaakt om in het Arenberginstituut in de Naamse een filmzaal, een auditorium en dies meer onder te brengen. Eigenlijk was dit werk voor de Kultuurcommissie, meent het Stuc. Maar daar wordt rond die zaken te weinig nagedacht. Prof Marcel Janssens, voorzitter van de commissie, noemt deze kritiek ont- recht. Men werkt voor het ogenblik, op initiatief van prof Hesling aan de uit- bouw van een *Filmhuis*, een bioskoop voor niet-kommerciële films. Hierom-

trent zouden er besprekingen lopen met De Andere Film én het Stuc. En men loopt rond met plannen voor een museum, om de verzameling religieuze kunst van onze unief in onder te brengen.

Lut Rouffaer begrijpt wel waar we naar toe willen, maar ziet geen mogelijk- heid ons aan het geld daarvoor te komen. Net als algemeen beheerder Tavernier meent ze dat Onderzoek en Ontwikke- ling prioriteit hebben in de universiteit, "zonder de culturele dimensie te onder- schatten, die ook in het onderwijs een rol speelt."

Eindelijk

Hoe men het ook draait of keert, die Kultuurcommissie lijkt niet te werken, zoals ze is in de visie van de denkgroep Kultuurbeleid had moeten doen. Ruim een jaar na haar oprichting is er weinig verlichts gebeurd. Er is geen rapport over welke taak de KUL voor de gemeenschap moet vervullen. Geen di- rektier voorstellen voor het invullen van de nood aan cultuurinfrastructuur. "We hebben het vorig jaar bewust als een inloopperiode beschouwd", zegt Janssens ons. "Omdat we inzicht wilden hebben, zowel in de budgettaire moge- lijkheden en beperkingen, alsook in wat er leeft aan de universiteit inzake kul- tuuraanbod en cultuurbeoefening. Dat eerste jaar is een jaar geweest van uitkijken, budgetteren, inventariseren."

Het budget bleek uiteindelijk nogal mager te zijn. "Er is dan ook overrege- komen dat kleine beetje geld goed te besteden", aldus Lut Rouffaer. "We wilden niet overhaast te werk gaan." Dat is uiteindelijk wel wat er gebeurd is. Men heeft in september van dit jaar het voorstel van het cultuur-uur "uit de mappen gehaald" en op één vergadering zelf helemaal ingevuld. Volgens mensen die het kunnen weten, op een weinig zorgvuldige manier. De studentenverte- genwoordiging in de Kultuurcommissie draagt wat dit betreft misschien ook wel verantwoordelijkheid. De studenten hebben maar een enkele zetel in de vergadering, maar we kunnen niet geloven dat er binnen de groep professoren geen mensen zouden zijn die warm kunnen gemaakt worden voor het aan- stellen van een professionele program- mator, voor denkwerk rond fundamen- tele beleidskwesties.

Marcel Janssens sluit wat dat betreft alvast niets uit. Hij ziet ons, op de voor hem zo typische manier: "Wij zijn niet eksklusief, wij zijn inklusief denkende mensen."

Johan Reyniers
Claudia Van de Velde
Jan Van der Linden

Tiende Europees Poëziefestival

De wereld volgens Wenders

Uit de programmatie van het Europees Poëziefestival blijkt dat de zuivere poëzie een beetje op de achtergrond is geraakt: naast een tentoonstelling over de relatie tussen woord en beeld maakt een imposant video- en filmboek het festival zo'n beetje tot een opzet dat zowat alle mogelijke kunstige uitdrukkingsvormen behandelt. De filmsche, als meest toegankelijke, zal kwa belangstelling ongetwijfeld goed skoren, al was het maar door de programmatie van enkele films van een grote vertegenwoordiger van Das Neue Deutsche Kino: Wim Wenders. Of dacht u dat Wenders een Amerikaan was?

Het is de tol van het sukses dat één welbepaalde film een regisseur in hokjes plaatst. Kollega's van Wenders, zoals Rainer Werner Fassbinder en Werner Herzog, die net als hij op het einde van de jaren zestig van wal staken om de Europese film nieuwe adem in te blazen, zijn nooit met een nationaliteits- probleem gekonfronteerd geweest: hun werk was door en door Duits. Met een commercieel zeer geslaagde film als *Paris, Texas* heeft Wenders de oninge- wijde kijker echter wel een beetje in de war gebracht: hoewel een Frans-Duitse ko-productie werd de film volledig in de Verenigde Staten gedraaid met Amerika-anse akteurs, en speelt hij zich ook helemaal af in een milieu met Ameri- kaanse mensen. Wie zou achter dit alles nog de aanwezigheid van Das Neue Kino vermoeden?

Kelder

De ingewijde kijker natuurlijk. Die merkt immers onmiddellijk dat het Amerikaanse label dat op *Paris, Texas* plakt een zeer uiterlijk gegeven is en in geen enkel opzicht een vlag kan zijn die de lading dekt. Het werk van Wenders dient men volledig te begrijpen binnen de Europese filmtraditie en, ruimer

gezien, de Europese cultuur. Het is geen toeval dat in Wenders' eerste films, net als in die van Fassbinder trouwens, de invloed van Godard onmiskenbaar aan- wezig is. Bovendien ging Wenders ter realisering van een film verschillende keren uit van bestaande literatuur, met name enkele romans van de Oosten- rijkse schrijver Peter Handke. Oorspron- kelijk was het trouwens de bedoeling dat Wenders een volledige romantrilogie van Handke zou verfilmen. De afwezig- heid van het nodige geld (men wilde het hen niet geven) kelderde dat plan echter.

Wat de films zelf betreft, is het in de eerste plaats *normelijk* dat de Europese verankering van Wenders tot uiting komt. Men dient daarbij uit te gaan van het onderscheid tussen zogenaamde *open films*, die sterk reflecterend van aard zijn en bevolkt worden door figuren die door de kamera nauweliddend worden gevolgd, en het soort films dat primair een *verhaal* vertelt: in zo'n geval zijn personen en kamera ondergeschikt aan het verhalende. Wenders nu heeft zowel films gemaakt die tot het eerste, als tot het tweede genre behoren. Met name de Handke-adaptaties *Die Angst des Tormanns beim Elfmeter* en *Der amerikani-*

De Meeuw

De ironie van het leven

Toen Tsjechov gevraagd werd waarover 'De Meeuw' ging, antwoordde hij: "Het is een komedie in vier bedrijven voor vier actrices en zes acteurs, met een meer als decor, vele gesprekken over literatuur en heel, heel veel liefde ...". Hij had het niet beter kunnen samenvatten. Dat moet ook Luk Perceval, regisseur bij *Blauwe Maandag Compagnie*, gedacht hebben bij de voorbereiding van het stuk. Deze opvoering schittert door zijn eenvoud en doet het fragiele werk van de 'eenzaamste' schrijver uit de Russische literatuur op geen enkel moment geweld aan. De gewaagde combinatie van de gekozen acteurs, waarin gevestigde namen naast minder bekende acteurs dit meesterwerk van Tsjechov op de planken brengen, is ongetwijfeld geslaagd. Het enorme stuk dat het stuk momenteel kent, is in geen geval overvloedig.

'De Meeuw' heeft echter niet altijd dit soort sukses gekend. De allereerste opvoering van het stuk in 1896, werd een fiasko. Die mislukking had echter verschillende redenen. Vele toeschouwers waren toegestroomd om de toen zeer bekende actrice Jelizaveta Levkjevna aan het werk te zien en verwachten zich daarom aan een boertige komedie, wat 'De Meeuw' allesbehalve is. Zij voelden zich dan ook bedrogen. Tsjechov had trouwens al een tijdje de tegenstand te verwerken van de *intellektuelen* van zijn tijd. Die minachten hem omdat hij zich niet kon vereenzelvigen met de politieke opvattingen van de zogenaamde progressieve denkers die - net als hij - geloofden in een toekomst gebaseerd op rede en wetenschap, en omdat hij anderzijds ook bitter weinig verwantschap voelde met de toen gangbare fascinatie voor dekadentie en mysticisme.

Volgens die intellectuelen hoorde Tsjechov gewoon nergens bij en ze lieten het dan ook niet na dit stuk bij de première te komen uitwonen. Toch heeft deze tegenstand in principe weinig uitgehaald, want de herneming van het stuk te Moskou, dit keer onder regie van Stanislavski, zorgde nauwelijks twee

jaar later voor een overweldigend succes.

Ooit schreef Tsjechov aan een vriend: "Ik heb heel weinig passie in me. Maar enkel mensen met een zekere evenwichtigheid kunnen de dingen zien zoals ze zijn." Het is juist die evenwichtigheid die de elf personages in 'De Meeuw' ontbreekt. Ze willen allemaal een ander leven, en denken aan niets anders dan aan hun onvervulde ambities. Echte hoofdpersonages zijn er trouwens niet in het stuk. Alle figuren draaien rond elkaar, zijn verliefd op de verkeerde, trekken de aandacht en verdwijnen dan weer naar de achtergrond. Maar niemand doet écht iets, het lijkt wel of de personages zich wendelen in hun eigen besluiteloosheid.

De eerste echte handeling betekent tegelijkertijd het einde van het stuk: de zelfmoord van Trepljov. Deze Trepljov, gespeeld door de nog vrijwel onbekende Peter Van den Begin, is de zoon van de gevierde actrice Arkadina (Chris Lomme), die met haar overdreven présence het teatrale acteurswereldje verpersoonlijkt waar Tsjechov zo'n afkeer van had. Net als de auteur zoekt deze Trepljov naar nieuwe vormen. Hij heeft slechts één doel voor ogen: een goed schrijver worden, en daardoor haalt hij zich de

spot van zijn moeder en haar gevolg op de hals. Zijn drijvende kracht is de liefde voor zijn muze, het volkskind Nina (Els Dottermans).

Het meisje droomt echter van verre roem als actrice. Die roem meent zij terug te vinden in de persoon van schrijver Trigorin (Jan Decler), een erg schrijverig auteur en tegelijkertijd het schoothondje van Arkadina. Trepljov haat Trigorin niet alleen omdat die hem berooft van Nina's liefde, maar tevens omdat hij Trigorins verdoken hypokrisie doorziet en hij walgt van diens vastgeroeste ideeën over het schrijverschap.

Krankzinnig

Dergelijke driehoeks- en andere verhoudingen zouden in een vaudeville-versie gemakkelijk aanleiding kunnen geven tot een leuke komedie. Ironisch genoeg kreeg het stuk destijds de ondertitel 'een komedie'. Er wordt wel degelijk veel gelachen op de scène, maar telkens weer heeft dit een pijnlijk effect, rekening

gehouden met het lijden dat achter de verschillende relaties ligt verscholen. Tegelijkertijd zitten in het stuk een aantal elementen van de klassieke tragedie verweven. Zo is het tema van het jonge meisje Nina dat misleid wordt door een oudere, succesvolle schrijver, die haar uiteindelijk in het ongeluk stort, bepaald melodramatisch te noemen. Dit gegeven zorgt in het stuk echter voor een zeer aangrijpende scène. Na haar mislukking als actrice en het verlies van haar kind keert Nina heel even terug naar Trepljov. De verbittering en de nakende krankzinnigheid worden door Els Dottermans op een werkelijk sublimie wijze vertolkt.

De vraag over de grens tussen komedie en tragedie komen in het stuk trouwens verrassend uitdrukkelijk naar voor. De oude Sorin (Dries Wieme), broer van Arkadina, speelt hier zo'n beetje de rol van katalysator. Zijn kinderlijke, maar juist daardoor zo schrijnende interventies, zorgen heel vaak voor hilariteit. Maar op het mo-

ment dat hij spreekt over het boek dat hij altijd wilde schrijven, 'De man die wilde' wordt zijn rol pas duidelijk. Hij is de enige die in de positie staat waarin hij kan toegeven dat hij er werkelijk niks van terecht heeft gebracht.

Kwelling

Tsjechov heeft met 'De Meeuw' een zeer geslaagde zedenschets van het Rusland van de laatste twee decennia van vorige eeuw getekend. Toch heeft hij dit gedaan op een andere manier dan die van zijn tijdgenoten. Zijn werk wordt gekenmerkt door wantrouwen tegenover politieke verplichtingen en een absolute haat voor moraliserend gepreek. Hij geeft de poëzie van alledag zonder overbodige omlijsting weer en juist daarom is zijn schets zo ontroerend, en zijn psychologisch inzicht zo akkuraat en toch zo onnadrukkelijk.

De auteur werkt nooit met stereotiepen, en elk personage is een zeer menselijk individu. Zo stelt hij landgoedsbezitters niet voor als de verdrukkende klasse, zoals dat zou passen in zijn tijd. Hier is het landgoed symbool voor de besluiteloosheid van de personages. Ze dromen van een ander en meeslepend leven, maar blijven gekluisterd aan het landgoed, waar ze de tijd doden met elkaar te kwellen. Veel nadrukkelijker is natuurlijk het symbool van de meeuw, die door Trepljov wordt neergeschoten met hetzelfde geweer waarmee hij later zichzelf doodt. Deze naderhand opgezette meeuw staat voor alle personages, die als kapotgeschoten meeuwen rondolen in het stuk. Ze worden opgejaagd door hun sterk verlangen naar het 'andere', terwijl ze, gekluisterd aan het landgoed aan het meer, elkaar als jagers blijven kwellen.

Maandag

Blauwe Maandag Compagnie is er in geslaagd zowel Tsjechovs innigheid als zijn akkuraatheid te bewaren. Ze brengen met hun versie van dit 'melancholische' meesterwerk uit de wereldliteratuur' prachtig teater. Wat echter niet te vermijden was, is inderdaad gebeurd. Reeds van bij de eerste scène zet Jan Decler als Trigorin zo'n indrukwekkend personage neer dat hij het stuk reeds vanaf dat moment beheerst. Decler is meer dan eens ontroerend in zijn vertolking van een beroemd schrijver die eigenlijk niet meer doet dan alles rondom zich te herleiden tot een 'onderwerp voor een kortverhaal...'. Vooral in de scène waarin Nina de schrijver bewonderend uitvaart over zijn suksesmoment, en Trigorin bekent wat het ware schrijverschap voor hem slechts inhoudt, brengt Decler aangrijpende eerlijkheid. Op dat moment is hij heel even Tsjechov. Toch is zijn nadrukkelijke aanwezigheid nooit hinderend voor het spel van de overige acteurs. Ook de scènes wisselen elkaar af op een opvallend originele en harmonische manier. Kortom, dit zou wel eens het stuk van het jaar kunnen worden.

Claudia Van de Velde

'De Meeuw' van Blauwe Maandag Compagnie, in de Stadsschouwburg, op 23 en 24 november, om 20.30 u.

Geert Sels

Els Dottermans terug in Leuven

"We moeten van dat eksperimentele af"

Naar verluidt zijn het lekkere stukken, zowel 'De Meeuw' als Els Dottermans. Weliswaar met dat onderscheid dat je voor het eerste rechtveert om te applaudiseren, voor de tweede gaat zitten om een interview te beginnen. Eerst zien en dan geloven. Daarom trok Veto naar de Antwerpse Lambertomplaats, waar Els samen met haar regisseur Luk Perceval een bovenverdieping betrekt. Veel rust wordt haar daar tegenwoordig niet gegund. De toernee loopt, het publiek is entoesiast, de pers schrijft lovende kritieken.

Veto: 'De Meeuw' doet het erg goed. Wil dat nou zeggen dat er voor dit stuk intensiever of anders gerepeteerd is dan gewoonlijk?

Dottermans: «We hebben zo onze eigen manier van werken bij Blauwe Maandag. We werken in drie fazen. De eerste is die van de waartogheid. Ieder acteur probeert uit te maken wie de ware persoon achter zijn personage is. Dan volgt de fase van de lichtheid, waar alle balast van het dramatische wordt overboord gegooid. Pas dan komt de techniek, in de fase van de kracht en de helderheid. Dat is dus niet meer dan het gladstrijken van de kleding die men op dat moment al aangetrokken heeft. Ik geef wel toe dat je op techniek en routine kunt terugvallen als je in tijdnood zit.»

Veto: Was dat nodig in het repetitievocies van 'De Meeuw'?

Dottermans: «Op een gegeven moment zijn we wel van strategie moeten veranderen. Zoals anders waren we ook voor 'De Meeuw' gestart met improvisatiesessies. Maar met de aanwezigheid van die grote acteurs (bedoeld worden Jan Decler, Chris Lomme, Dries Wieme) ging dat moeilijk. Die hebben soms wel eens keikoppen, nou ja, het zijn doornwinterde acteurs en die moet je niet meer vertellen wat ze moeten doen. Omdat het niet zo vlot liep, besloot de

regisseur dat we vier weken kregen om het stuk af te maken. Hij legde ons daarom eerst uit welke dingen hij in het eindresultaat wou zien. Hoe die ze zouden overbrengen was dan verder onze zaak.»

Veto: De regisseur legt op voorhand een interpretatie vast. Dan is jouw visie op de tekst niet noodzakelijk dezelfde als de zijne?

Dottermans: «Grotendeels wel, omdat er in het begin slechts sprake is van een aantal gevoelens en impulsen die Luk wil zien. Dat waren de angst, de banaliteit en de kleinschaligheid van de personages. Het moesten van die kleine mensjes zijn, zoals Tsjechov die zich voorstelde. Zo van die mensen die plots, nietsvermoedend, tussen de soep en de patatten worden geslagen door het drama dat ze helemaal niet opgezocht hebben. Het moesten ook mensen zijn van vlees en bloed. Wat ik in dat verband las in Henri Troyats biografie van Tsjechov, heeft me sterk ontroerd. Troyat vertelt dat Tsjechov na een opvoering is buitengelopen, snikkend dat het geen acteurs waren die hij bedoeld had, maar mensen... gewone mensen.»

Veto: Werd over de hele lijn zo trouw aan Tsjechovs opvattingen vastgehouden?

Dottermans: «Op tekstueel vlak niet, nee. De tekst is hertaald. De Russische patetiek is er afgeschaafd en daardoor heeft de tekst aan duidelijkheid gewonnen. Hij is af zo, de interpretatie is er klaar en evident uit af te leiden.»

Veto: Maar voor de interpretatie moeten toch nog andere signalen ingekalkuleerd worden. De keuze van de steracteurs, bijvoorbeeld, is die gebaseerd op een mogelijke tekentekening?

Dottermans: «Voor sommigen gaat dat wel op. Chris Lomme, bijvoorbeeld, zegt dat zij zich de laatste tijd als een oude actrice voelt en dat is nou precies de rol die ze speelt. In elk geval, de mensen herkennen haar als een actrice die al een flink aantal jaren meedraait. Dries Wieme, die toch ook zijn ouderdom heeft, speelt de rol van versleten ambtenaar. En Jan, die lijkt zo sterk op zijn personage, omdat hij zo goed kan acteren. Ik denk eigenlijk toch dat de drie in eerste instantie gekozen zijn omdat ze zo'n goede acteurs zijn.»

Veto: Zijn die acteurs zo goed dat ze binnenkort deel gaan uitmaken van het vaste gezelschap dat Blauwe Maandag naar verluidt wil gaan vormen?

Dottermans: «Er wordt gewerkt aan de oprichting van een gezelschap, maar over de bezetting is er nog geen duidelijkheid. Waarschijnlijk zullen ze er geen deel van uitmaken. We zouden in elk geval een reizend gezelschap blijven dat de vertrouwde huizen aandoent. En we zouden ook uitbreiden, maar daar is zeker ekstra subsidie voor nodig. Meer gegevens zijn daar nu officieel nog niet over bekend. Ik hoop wel dat door de grote respons die 'De Meeuw' krijgt, een paar politieke ogen zullen opengaan. Er zou trouwens een groot plan in aanmars zijn waardoor men de hiërarchie van de gezelschappen wil wegwerken. Daartoe zou men een aantal gezelschappen afschaffen, waken over de kwaliteit van de resterende en de acteurs een minimumbarema geven.»

Veto: Je pleit voor kwaliteit. Is het daardoor, dan wel door de publiciteitsmachine dat het publiek zo atrijk naar 'De Meeuw' komt?

Dottermans: «Van zo gauw ze er weet van hebben: voor de kwaliteit. Mensen komen ons na de voorstelling vertellen dat ze persoonlijk geraakt zijn, dat ze voor heel even weer meer van het theater zijn gaan houden. Maar ook door de publiciteit, waar men niet afkerig tegenover moet staan, als men bedenkt dat er in Vlaanderen geen grote theaterinteresses is. Als er iets te doen is, dan moet je naar de mensen toe, om hen wakker te maken.»

Veto: Als de zaken zo liggen, dan kun je met de mensen zo ongeveer doen wat je wil?

Dottermans: «Kijk maar naar de oorden van de pers. Die zijn bepalend voor de richting die een publiek ingaat. Neem nu 'De Meeuw'. Voor de eerste voorstellingen waren er nauwelijks reservaties. Na de lovende kritieken zit alles op voorhand vol. Een toeschouwer moet echter zijn eigen recensie kunnen schrijven. Wie pretendeert de theaterwereld te volgen, moet zelf maar naar de stukken gaan zien. Bovendien zijn er zoveel belangen me gemoeid, dat een recensent nog nauwelijks te betrouwen is.»

Veto: Maar de taak van een kritikus is toch een publiek te leiden?

Dottermans: «Akoord. Maar de manier waarop. Ik vind dat weinigen in België een gefundeerde kritiek leveren.»

Veto: Wat is dat: 'gefundeerd'?

Dottermans: «Met een streven naar een zo groot mogelijke objectiviteit, met meer openheid en veelzijdigheid. Men moet ook meer ervaring hebben zodat men meer kan vergelijken en een beter oordeel vellen. Het wordt ook hoog tijd om uit de elite 'la Etcetera' te geraken, waar steeds dezelfde hetzelfde over dezelfde mensen schrijven. En dat gedwongen eksperimentele! Ik huiver van al dat Discordia-gedoe en die hele homofielenclub van het Kaaitheater. We moeten eindelijk eens af van die stress van de vernieuwing en ons in de plaats bezighouden met de waarachtigheid van de dingen die ons nu aangaan.»

The Boy Wonders in 't Stuc

Eindelijk uit de greep van de zwarte brigade

De Belgische rock is een beestje dat in vele bedjes ziek is. In hippe kringen kan het fenomeen slechts op minachting hoogelachen rekenen en bij de rest van het publiek is onverschilligheid troef. Ook internationaal doen Belgische rockgroepen het niet erg goed. Dat wil nog niet zeggen dat er geen rocktalent te vinden is in België. Het kruim van de Belgische rock valt tweejaarlijks te bewonderen in de finale van Humo's Rock Rally. En er zijn wel wat illustere namen die daar hun carrière begonnen: Luna Twist, Elisa Waut, Twee Belgen, Family Duck, Red Zebra ... In dat selectie gezelschap toef ook The Boy Wonders, de groep rond Peter Slabbynck, ex-Red Zebra.

Red Zebra? Dé Red Zebra, finalisten Rock Rally '80, aanvoerders van de 'legendarische' Belgische *coldwave*, bloedbroeders van Siglo XX, The Definitivo's en de Brassers? Makers van 'I can't live in a living room', 'TV Activity', 'Bastogne' en 'Maquis'? Het kijkt al onmiddellijk dat Peter Slabbynck verveeld zit met het klassieke doem-imaginaire van zijn vroegere groep en dat The Boy Wonders een poging tot iets anders is. **Veto: Waaron is Red Zebra eigenlijk gesplitst?**

Slabbynck: «Ik ben eruit gestapt omdat ik na zes jaar wel iets anders wou, iets dat lossers was, minder *new wave*. Met Red Zebra had ik het gevoel helemaal ingepalmd te zullen worden door de zwarte brigade. Bovendien was het voor mij onmogelijk geworden de songs na al die jaren nog met dezelfde emotie te zingen. Na een concert dat helemaal de mist was ingegaan, heb ik de groep dan verlaten. De andere leden zijn wel blijven doorgaan met een andere zanger. Je zou dus kunnen zeggen dat de kern van Red Zebra nog bestaat, al spelen ze muziek op een laag pitje.»

«Ik besloot dan de rock een tijdje voor bekeken te houden. Voor mezelf wou ik uitmaken of ik zonder kon. Al snel had ik door dat ik nog veel *goesting* had. Ik heb toen gezocht naar de juiste mensen om een nieuwe band op poten te zetten. Dat heeft vrij lang geduurd. Zelfs de dag van de Rock Rally finale '86 stonden we met een voorlopige bezetting op het podium, maar liefst zeven man. Dat was teveel. Nu zijn hebben we onze draai gevonden en zijn we afgeslankt naar vier: bas, drum, gitaar en zang. De klassieke bezetting, dus.»

Veto: Na de Rock Rally van '80 heeft Red Zebra heel wat reacties gekregen, met optredens, platen en toernees. In '86 is het Rock Rally-effect voor The Boy Wonders echter heel wat minder geweest.

Slabbynck: «Inderdaad. Ik denk dat een en ander te maken heeft met de winnaar, de Peter Pan Band, die er echt een potje van maakte. Als de winnaar van je wedstrijd na luttele weken split, is dat niet goed voor je prestige. Humo had er dus alle belang bij niet te veel ruchtbaarheid te geven aan de hele lichte. Daardoor zijn alle groepen snel uit de belangstelling verdwenen. 1980 daarentegen was de bloeitijd van de Belgische rock. Er hing een sfeer van 'nu gebeurt het'. Het was allemaal heel nieuw, heel spannend. Maar ondanks alles blijf ik de Rock Rally een noodzakelijk initiatief vinden. Het is het enige forum voor nieuw bloed, wie in de finale raakt mag zich verzekerd weten van aandacht en contacten. Je moet je daarna wel zelf waarmaken, vanzelf gaat het niet.»

Dweilen

Veto: Je hebt ooit gezegd dat ambitie koesteren een must is, vooral na de Rock Rally. Wat betekent ambitie in België?

Slabbynck: «Ik vind elke ambitie die te ver reikt belachelijk. Er zijn groepen die denken dat ze het helemaal gaan maken. Managers hebben dat nog erger. Die willen van hun groep wereldsterren maken. De manager van The Office was zo iemand. De wereld ging weldra aan hun voeten liggen. Waar staat The Office nu? Nergens. Een zekere ambitie is noodzakelijk, ja, maar je moet een beetje nuchter tegen pop aankijken. Ook bij Red Zebra waren we heel realistisch.

Nooit gezegd dat we massa's platen gingen verkopen en de wereld gingen veroveren.»

Veto: Betekent dat dat je je beperkt tot het afdweilen van de Vlaamse parochiezalen?

Frits: (de bassist, die 'toevallig' binnenkomt) «Je moet ze tien keer afdweilen.»

Slabbynck: «Luister, wij doen nu het voorprogramma van Won Ton Ton. Mijn ambitie is zeker niet om zo groot te worden als die groep. Wij merken hoe snel je de gevengene wordt van je sukses. Wij willen plezier beleven aan onze muziek en onze zin doen, dan zijn we tevreden. Dat kun je van Won Ton Ton al niet meer zeggen. Er weegt op hen al een zekere druk om bepaalde dingen te doen.»

Veto: Interesseert het buitenland jullie dan ook niet?

Slabbynck: «Het probleem is dat je daar in het klubbircuit terecht komt. In zo'n zaal treden vier groepen per week op, ook Engelse en Amerikaanse. Jij bent dan dat Belgische groepje dat er tussen geknepen wordt. De vijftig man voor wie je optreedt komen uit gewoonte, niet voor je muziek. Die sterke verhalen van Belgische groepen dat "Stockholm aan hun voeten lag" of zo, ik heb daar mij twijfels bij. Ze kunnen zeggen wat ze willen. Toen Elisa Waut naar Japan trok, is er uitgebreid bericht over het handesdrukken van Els Helewaut. Over hun live-optredens geen woord. De

opkomen, zien dat er geen kat is en ontmoedigend een belabberde akt neerzetten.»

Veto: Jullie verzorgen nu het voorprogramma van Won Ton Ton. Dat levert waarschijnlijk meer publieke belangstelling op, maar er is toch ook behoorlijk wat kritiek op Won Ton Ton. Ze zouden een monstergroep zijn die alle contracten naar zich toe trekken, hun hoge prijs zou de sien verlammen, ze zouden door Studio Brussel gepushed worden ...

Slabbynck: «Dat soort kritiek komt vooral uit de underground. Van mensen die zelf geen werk hebben en jaloers zijn. Er zijn groepen waar niemand van gehoord heeft en die 20.000 frank vragen. Wij vragen 8.500 frank omdat we weten dat de organisatoren het niet breed hebben. Het verwijt dat wij in het kielzog van Won Ton Ton willen komen, pik ik niet. Ik heb het allemaal al meegemaakt en niemand hoeft mij te vertellen wat ik moet doen en laten. Wees gerust, Won Ton Ton maakt zelf geregeld bedenkingen bij hun sukses. Het zijn zeker geen *dikkenekken*. Maar ze moeten van hun muziek leven en dus bespelen ze alle mogelijke kanalen.»

Veto: Zoals Studio Brussel. In hoeverre spelen media zoals Studio Brussel en Humo een belangrijke rol voor een groep?

Slabbynck: «Als ik hier zou zeggen "Studio Brussel? Allemaal flauwekul!" en die gasten lezen Veto, dan mag ik het vergeten dat mijn plaatje op die zender gedraaid wordt. Airplay is belangrijk dus moet je met zoets rekening houden. Dat betekent echter niet dat ik op mijn knieën ga zitten en smeken. Als ik iemand zou kennen bij Studio Brussel dan zou ik hem wel vragen om mijn plaat eens op de playlist te zetten. Ik vind dat normaal. Het gebeurt trouwens frekwent. De LSP-Band - per slot van rekening een *balorkest* - krijgt meer aandacht dan wie ook. Toevallig speelt Jan Hautekiet, presentator bij Studio Brussel, af en toe mee met die band. Dan

geruchten doen de ronde dat het niet veel zaaks was.»

«Wij zijn met Red Zebra naar Nederland getrokken, naar de Melkweg in Amsterdam. Wie zat er in de zaal? Italianen, Zwitsers en Amerikanen, allemaal toeristen die een optreden meekijken. Leuk, maar kun je daarna zeggen dat je in Nederland optredend hebt? Alleen het familiealbum heeft daar een boodschap aan. Geef mij maar een optreden in een blueskafe in Bree, voor twintig man. Dat was onze beste live prestatie van het jaar.»

«Het heeft daarbij geen belang hoe veel volk er in de zaal zit. Als de sfeer binnen de groep goed is dan voel je de vonken overslaan naar het publiek. Dat is dus ten geslaagde avond. Het probleem met veel groepjes is dat ze

weet je het wel. Je moet die invloed van de media trouwens relativeren. Het gebeurt dat een plaat grijsgedraaid wordt en toch geen bal verkoopt en vice versa.»

Veto: Alleen worden jullie nauwelijks gedraaid en zijn jullie verkoopschijfers ook niet erg hoog.

Slabbynck: «Wij maken ons daar niet veel illusies rond. Onze eersteeling heeft geen duizend exemplaren gehaald. We willen gewoon een plaat uitbrengen waar we volledig achter staan en die een akkuraat beeld geeft van de groep zoals die op dat moment kijkt. Dat is niet altijd makkelijk. Soms blijven opnames eindeloos in de kast liggen en worden ze pas gereleased als de groep al verder geëvolueerd is. The Boy Wonders heb-

Psychologische Kring

- Di 22/11 om 21.00 u: Raad van Beheer vzw Psychologie in het kringlokaal.
- Wo 23/11 om 21.00 u: Judas-avond in de Shrink, ink. gratis.
- Do 24/11 om 21.00 u: Video-night in de Shrink, ink. gratis.

Eoos

- Wo 23/11 om 9.00 u: bezoek aan de China-lentoonstelling in Brussel. Om 21.30 u: danskursus in het Arenberginstituut.
- Ma 21/11 om 20.30 u: presidiumvergadering in de permanente.
- Di 22/11 in namiddag: Doop. Om 22.00 u: Fuit in zaal Albatros.
- Do 24/11: Spelletjesavond op de permanente.

VTK

- Ma 21/11 om 19.45 u: Film 'The princess bride' van Rob Reiner, een unieke avonturenfilm, in Alma 3, ink. 50 (120 fr met Alma-schote).

Wina

- Do 24/11 om 22.00 u: Partystroika in zaal Albatros, ink. 50/70.

Historia

- Ma 21/11 om 21.30 u: Volleybal in de stadssportaal.
- Di 22/11 om 20.00 u: POK-informatievergadering in MSI 02.18.

Ekonomika

- Do 24/11 om 20.30 u: Poëzie, film en muziekavond: met o.a. Bram Vermeulen, Rutger Kopland, Tom Lanoye, Anemie Coppieters, in Alma 2.

NRK

- Ma 21/11 om 20.00 u: Debat 'Ontwikkelingsamenwerking: fundamentele perspectieven', met Magda Aelvoet, prof Roelants, Van Prijs en Wils, in L & W, 8ste verd.

ben bijvoorbeeld een single opgenomen die nu niet meer voldoet. Sinds die opnames zijn we beginnen experimenteren met achtergrondstemmen en we willen daarmee doorgaan. Het is dus jammer dat we met een voorbijgestreefde opname zitten. Die mag hoogstens op een b-kantje terecht komen.»

«Wij blijven een live-groep en het is aartsmoelijk om de energie die we tijdens een optreden losmaken, op vinyl te vatten. In België is er ook geen enkele producer die onze klank aanvoelt.»

Frits: «De studio's van vandaag barsten ook van de techniek. Sampling, sequencers, drumcomputers. Wat wij nodig hebben is een producer die de helft van zijn materiaal aan de kant schuift en dan pas begint.»

Veto: Zijn de platenfirma's nog wel geïnteresseerd in zo'n ruwe bolster van een plaat?

Slabbynck: «Platenfirma's kennen er geen fluit van. Ze wilden 'I lie and I

sion niet van de lucht.

Slabbynck: «Waar men dat gehaald heeft, is mij een raadsel. Wij speelden een cover van 'Transmission' van Joy Division maar ik kende de tekst niet eens. Ik zong "lalala radio live transmission" en daar bleef het bij. De Brassers waren veel duidelijker beïnvloed en omdat we samen op toernee gingen kwamen wij in hetzelfde straatje terecht. Ik vind dat er in de teksten van Red Zebra trouwens veel meer cynisme en sarkasme zit dan je ooit bij Joy Division zou aantreffen.»

«Ze hebben ons altijd ten onrechte ernstig genoemd. 'Living Room' is opgevat als een grapje. 'I can't live in a living room'. Ik vond dat een leuke zinswending. En dan wordt zo'n nummer het boegbeeld van de depressieve Belgen! Een ander zinnetje uit dat nummer is 'I can't piss in a toilet', wie dat ernstig neemt mankeert iets in zijn hoofd, dat ligt niet aan mij.»

«Het liefst van al schrijf ik kleine parodieën. Als Arno maar doorleurt over *soul* dan schrijf ik in 'Mice and Men': "does your dog have a soul?" Maar die spot wordt dikwijls over het hoofd gezien.»

Veto: Over teksten gesproken, ten tijde van Red Zebra gaf je nogal wat kritiek op TV en massakultuur en nu merken wij dat je op een reclameburo werkt. Overgelopen?

Slabbynck: «Ik had die vraag verwacht. Ik kan maar zeggen dat ik altijd iets met media had willen doen en het is nu reclame geworden. Jullie, kritische studenten, zullen nu wel beweren dat reclame manipulatie en bedrog is, maar wij zien het als een medium waarin we creatief bezig kunnen zijn. Ik ben copy-writer geworden omdat ik talent had als tekstschrijver. Als ze mij vragen om een tekst te schrijven voor een giftig product, dan zeg ik nee. Het is niet omdat ik hier werk dat ik alles klakkeloos aanvaard.»

Frits: «Reklame, TV en popmuziek zijn trouwens net eender. Pop is net zo goed manipulatie als reclame. Wie op een podium staat, heeft ook een massa in handen.»

Slabbynck: «Maar ik begrijp dat jullie ik twijfels hebben omtrent ons vak. Toen ik twintig was, kloeg ik ook alles aan. Als student sta je los van de maatschappij en kan je ongehinderd kritiek spuien. Begin je echter te werken, wil je iets verwezenlijken, dan moet je opereren binnen de bestaande structuren, er zijn geen alternatieven, tenzij marginale en die interesseren mij niet. Maar misschien word ik wel oud. Ik vrees dat ik nu net als de rektor klink.»

Erik Paredis
Tom Ysebaert

Veto: De stijl van The Boy Wonders verschilt wel wat van Red Zebra. Toen waren de vergelijkingen met Joy Divi-

Donderdag 24 november om 23.00 u treden The Boy Wonders op in de bar van het Stuc. Zie agenda.

Psychologenhof

vervolg van p. 1

disch statuut ons meer nadelen dan voordelen zal opleveren." Een best te begrijpen vrees, als je bedenkt dat de psychologen, kinesiterapeuten en logopedisten in de nieuwe lijst van minister Busquin op dezelfde lijst worden geplaatst als de laboranten, apotekersassistenten, ja zelfs het personeel dat instaat voor het vervoer van patiënten.

Fait accompli

Een erg vreemd verhaal is ook de manier waarop Busquins lijst van paramedische beroepen tot stand is gekomen. Aanvankelijk kwamen de psychologen in het ontwerp namelijk niet eens voor. Ze zijn er slechts aan toegevoegd na consultatie van de Akademie van Geneeskunde. "De psychologen zelf zijn voor een *fait accompli* geplaatst," aldus professor Leo Lagrou, voorzitter van de BFP. "De manier waarop alles is gebeurd, was bijzonder onelegant. De beslissing werd midden in de vakantie genomen, zonder de minste consultatie van de beroepsverenigingen van de psychologen. Ik ben tijdens de septemberzitting door het ministerie van Volksgezondheid opgebeld, en het is pas medio september dat er op het ministerie een bijeenkomst met ons is geweest."

Het Ministerieel Besluit van Busquin is volgens het Staatsblad ondertekend op 12 augustus, maar slechts op 7 oktober gepubliceerd. Nu is het toch merkwaardig dat de gepubliceerde versie niet de versie uit augustus blijkt te zijn. Die sprak namelijk van 'psychologie'. Het is pas na contact met de BFP in september dat de 'psychologie' op het ministerie werd vervangen door de term 'klinische psychologie'.

Of die beperking naar de klinische psychologie toe een voordeel of een nadeel is, daarover lopen de meningen uiteen. Die beperking kan opgevat worden als een soort *divide et impera*-politiek. Want al bestaan binnen het departement Psychologie aan de KUL

bijvoorbeeld vier verschillende afstudeerrichtingen (klinische, theoretische, arbeids- en schoolpsychologie), alle studenten krijgen na afstuderen hetzelfde diploma.

Simpele lieden

Professor Lagrou heeft met die specificering naar klinische psychologie minder problemen. Want of de klinische psychologen nu in dat lijstje van paramedische beroepen thuishoren kan betwist worden, "maar het had alvast totaet geen zin, daar alle psychologen in op te nemen. Wat je zeker niet kan stellen, is dat bijvoorbeeld een arbeidspsycholoog of een PMS'er daar bijgevoegd moet worden. Vandaar die specificering."

De opname van de klinische psychologen in de lijst van de minister van Volksgezondheid brengt ondertussen met zich mee dat de klinische psychologen twee vertegenwoordigers naar de Hoge Raad voor de Paramedische Beroepen mogen sturen. Dat adviesorgaan bestaat in theorie al lang, maar is nog nooit bijeengekomen. Nu zouden de vertegenwoordigers van die zestien net in een lijst opgenomen paramedische beroepen voor het eerst in Brussel bijeenkomen.

De vraag is evenwel of het opportun is aan de werkzaamheid van die Hoge Raad deel te nemen. Want zou dat niet betekenen dat de psychologen (of de kinesiterapeuten of de logopedisten) zich bij de situatie neerleggen en hun nieuwe plaats als paramedische discipline aanvaarden? Bovendien is bepaald dat de helft van de leden van die Hoge Raad geneesheren moeten zijn. Heeft het zin met twee psychologen (een Vlaming en een Franstalige) naar een vergadering te gaan waar een dertigtal paramedici met dertig artsen over hun statuut 'mogen' onderhandelen?

Lagrou: "We zijn van plan ons eerst-daags met een kleine werkgroep nog

eens over de opportuniteit van onze deelname aan die vergadering van de Hoge Raad te buigen. Voor het ogenblik echter wordt niet gekozen voor een totale afwijzing. We zijn wel erg argwanend, maar nemen niet a priori een negatieve houding aan. Want wie zegt dat we binnen die Hoge Raad niet de mogelijkheid vinden om ons eigen standpunt en onze eigen identiteit te verdedigen? Alleen, als nu zou blijken dat de standpunten die daar worden ingenomen absoluut niet met onze visie stroken, dan nemen we daar ontslag."

"Kijk, u moet ook het volgende begrijpen: het is niet zo dat de psychologen zich nu beledigd moeten voelen omdat ze in een lijstje zijn opgenomen waarin bijvoorbeeld ook de vervoerders van patiënten staan, of andere niet-universitaire diploma's. Dat vinden de universitaire misschen wel erg, maar dat hoeft niet als een devaluatie van de eigen opleiding opgevat te worden."

"Trouwens, de universiteiten hebben het gemakkelijk te protesteren. Zij hebben niet zo dringend een statuut nodig, want ze zijn toch verbonden aan hun universitaire instelling. Maar voor de mensen in de praktijk ligt dat anders. Zij voelen meer voor een overlegvorm dan voor de harde confrontatie, omdat ze binnen die overlegvorm misschien tot een betere erkenning kunnen komen. En ik ben daar als voorzitter ook gepeupel voor: we willen geen elitair protest."

Veto: Intussen bevestigt u wel de ondergeschiktheid van de klinische psycholoog aan de behandelende arts. Als de psycholoog en de psychiater in een ziekenhuis-team het ergens niet over eens zijn, kan de psychiater de psycholoog-paramedikus het zwijgen opleggen.

Lagrou: "De term paramedisch is natuurlijk bijzonder ongelukkig. We zouden echter nog eens moeten bediskussieren welke de consequenties daarvan nu zijn. Voor de psychologen die in de medische sektor werkzaam zijn, is het inderdaad zo dat ze formeel aan de psychiater onderworpen zijn. Als je legalistisch wil spreken is de geneesheer de baas. Maar is dat geen bijzonder kleinzielige mentaliteit, en gebeurt het in de praktijk wel zo? Vele psychologen krijgen de gelegenheid heel kollegiaal met de geneesheren samen te werken. Ik denk dat in de praktijk de zaken in de medische teams eerlijk worden uitgepraat."

Strategie

Lagrou: "Dat we voor zo'n *fait accompli* geplaatst zijn, moeten we natuurlijk aanpakken. Maar daarna zijn er twee mogelijke houdingen. Enerzijds kunnen we - uit angst dat we risico's nemen door in de Hoge Raad mee te praten - er meteen uitstappen en ons beperken tot het aanklagen van de situatie. Anderzijds kunnen we misschien beter afstaan en onze positie verduidelijken. Het zullen op het ministerie toch niet allemaal baarlijke duivels zijn."

Professor Hans Vertommen daarentegen betwijfelt persoonlijk of zo'n overleg veel kan uithalen. Hij denkt veeleer dat de psychologen "gevangen" zijn. En daarom vindt hij dat ze zo luid mogelijk en met alle mogelijke middelen protest moeten aantekenen.

Vertommen: "Natuurlijk mogen we niet naïef zijn. Het Ministerieel Besluit is er, en het zal er wel blijven. Maar als er mensen van ons in die structuren meepreten, kan de druk van buitenaf hen misschien steunen. Al blijft ik betwijfelen dat binnen die Hoge Raad voor Paramedische Beroepen veel bereikt kan worden. Ik verwacht meer van Europees overleg, want ik kan me niet inbeelden dat de psychologen in het buitenland zich ooit in een gelijkaardig paramedisch keurslijf zullen laten dwingen. Bij de besprekingen over de eenmaking van de Europese statuten is misschien meer te halen."

Is het dan niet vreemd dat de Europese eenmaking één van de voornaamste argumenten van het ministerie was om zoveel spoed achter het opstellen van het lijstje paramedische beroepen te steken? Of zouden er toch ergens baarlijke duivels in het spelletje betrokken zijn?

Benoit Lanno

VAKATURE

VRIJGESTELDE KRINGRAAD

1 halfzijdse betrekking

De persoon (m/v) die meent in aanmerking te komen, moet zeer dynamisch zijn en beschikken over degelijke organisatorische en administratieve capaciteiten. De kandidaat is op de hoogte van de werking van de Algemene Vergadering van Kringraad en haar vertegenwoordiging in de respectievelijke beleidsorganen van de KU Leuven. Hij staat in voor de dagelijkse werking, administratie en begeleiding van de Algemene Vergadering van Kringraad. Hij verzorgt studiewerk aangaande problematieken over universitaire aangelegenheden in het algemeen en universitair onderwijs in het bijzonder.

Verder onderhoudt hij contacten met kringvertegenwoordigers en andere aktievelingen in de verschillende faculteitskringen.

Hij werkt onder een bediendenkontraat van bepaalde duur dat afloopt op 31 augustus 1989.

Schriftelijke sollicitaties, met CV, motivering en vermelding van de speciale ervaringen die voor Kringraad nuttig kunnen zijn, moeten ten laatste vrijdag 25 november om 17.00 uur op het sekretariaat van Kringraad toekomen, t.a.v. Paul Vandepuit, 'S Meirstraat 5, 3000 Leuven. Personen die solliciteren dienen aanwezig te zijn op de AV van Kringraad op 25 november om 19.00 uur.

ZOEKERTJES

• Alle tikwerk op elektronische typmachine - 60 frank per blad - Petra, De Bayostr. 6 ☎ 58.11.19

• Te huur (2de semester): gemeubelde kamer, zonnig, gezellige kofseer, keuken, badkamer, tuin, 4700 frank alles inbegrepen ☎ 20.41.26 Liesbet na 19 u.

• Met wie kan ik op zondagavond van Roeselare naar Leuven en op vrijdagavond van Leuven naar Roeselare kostendelend meijden? Piet Ostyn, Walckurenstr. 28, 8800 Roeselare, ☎ 051/20.53.87

• Gezocht: Venus om te vlinderen te Ribb-Brugge. Indien niet in het bezit van Rijbewijze gelieve zich te onthouden.

• Uit uw tekst blijkt twee keer dat u seksist bent.

• Wanted: typist, English and Greek. Even if you don't have a computer, still call: David ☎ 20.07.12 between 12.30-14 hrs.

• Ik doe al uw typwerk op tekstverwerker. Snel en verzorgd (ook W-E). ☎ 25.89.12

• Concertkaart te koop van J.J. Goldman, Vorst Nationaal 5/12/88 om 20 u. Prijs: 600 fr. K. Vercoetere, Tiensestr. 217 3/1 Leuven.

• Wanted: vitaal iemand om samen te sporten en/of dansen. Bellen naar Yasmine op ☎ 23.41.23 tussen 18 en 20 u.

• Gezocht: degelijke fiets. Niet te duur (max. 2500 fr.) Winand van Rossum, St-Maartenstr. 65, 3de verdiep. Thuis: ☎ 02/380.26.37

• I can't forget, but I don't remember who. Sioux meisje.

• Hou je van nachtelijke serenades onder je raam, dan moet je bij ons zijn. Niels Holgerson en Maarten De Gans!

• Eukalypta de heks staat altijd voor je klaar: ☎ 23.37.32. Vragen naar C.

• Al uw typwerk op tekstverwerker - ook tabellen - prima service aan student-vriendelijke prijzen. ☎ 23.46.26

• Vier avontuurlijke pelgrims zoeken nog 2 à 4 dito meiden om samen ± 800 kilometer door de wereld op stap te gaan richting Santiago de Compostella. Bel Stef VDG, Blijde Inkomststr. 32.

• U weet dat bedevaartkomitees het dragen van een kuisheids gordel niet wensen af te schaffen.

• Onbeantwoorde liefde: ik vroeg liefde... maar je antwoordede niets. Ik blijf toch klaarwakker... Wie weet piep je toch nog eens.

• Troost je, wij hebben er ook allemaal zo een en wachten op de beep van haar horloge dat stuk is.

• Stoere bink wenst Goedroen Cupponen een gelukkige verjaardag. Leve de meisjes, je weet wel wie.

• Help. Knap apotekersmeisje eerste lic. (?) met dito roed geruit rokje gezien in Alma 2 op 16 november. Deed ons hart op helm slaan. En nu? FD & R.D.

• Te koop: BASF-stereoketen van 6 jaar oud. Prijs overeen te komen. Perfecte staat. Piet Sanders, Tiensevest 30. Indien niet thuis: biefme met adres achterlaten.

• Te koop: dames- en herenfiets (op te knappen) voor 600 fr./stuk. Na 18 u. De Boeck, Parkdreef 39, Heverlee.

• Lucse, ge zijt er te laat bij jongen. Het enige wat bij ons nog vrij is, is onze teddybeer. Misschien kan hij je nachten verzachten...?

• Damesfiets (merk Avenir), 3de versnelling is kapot. Terugbezorgen aan Filip. Meunierstr. 57 ☎ 23.24.08 na 19 u. Beloning overeen te komen.

• Ik zoek een gezellig, rustig persoon (bij voorkeur vrouwelijk), niet-roker, ca. 25 jaar, om samen een huisje of flat te huren. ☎ 22.86.97. Christel.

• Jan P. nodigt zijn neefjes Stefaan en Johan uit op een drank in de Witte Telperion (Naamsestr.), donderdag 25 november om 22 u. Geen stadskledij gewenst.

• "Reviens. On va vivre la main dans la main..." Wie zingt dit liedje? Heeft een behulpzaam iemand dit op kassette? Komen zeggen aan Tania Van den Bergh, Parkstr. 15.

• Helas! Wij hebben het wel, maar behulpzaam zijn wij nu net niet.

• Gezocht: geld. 789-5498115-76.

• Zingend, zoenend, zalig... klonk ons stralend Klio-koor voor Anne-Marie en Luc hun huwelijks. Autentieke en gelegenheidszangers van Klio, gratias vobis ago. Griet VDM.

• Won Ton Ton-fan zoekt meisje om samen naar optreden te gaan. ☎ 22.34.91 (vraag naar Patrick). PS: Ik ben de moeite waard.

• Sjeik Wim Huybrach zoekt bevallige buikdanseresjes voor zijn harem. Te bereiken op ☎ 46.09.50. PS: Beloning verzekerd.

• Ik wed dat u maar een omhooggevalen eunuch bent.

• Met wie kan ik op 10 december meedrijven naar het optreden van Enema Joe te Overijse? Kostendelend natuurlijk. Populierestr. 31 (Wouter).

• Beste Anja Bril. Vermoedelijk is het jouw bril waarop ik getrap heb. De stukjes liggen op het sekretariaat. Veel liefs. O ja! Hou je beloning maar. Orange.

• Jas gevonden in de vestiaire van de Albatros na de TD van Pedagogiek op dinsdag 15 november. Af te halen mits schriftelijke beschrijving bij Steven, Schrijnmakerstr. 20.

• Tussen 22 en 31 oktober organiseert de KU Leuven een Schaak- en Bridgetoernooi tussen de KU Leuven en de UCL. Daaraan nemen zowel professoren en assistenten als studenten deel. Voor het Bridgegedeelte is men nog steeds naar die studenten op zoek. Voor meer informatie: wend je tot Herman Torfs: Informatie & Onthaal, Oude Markt 13.

KRAADWOORDRUISSEL

De biologen hebben gesteigerd, maar de kruiswoordvrouw hield voet bij stuk: een spier is een pees. Ze hadden maar moeten zien dat het een 'woordraadselkruis' was, en daarin kunnen natuurlijk de vreemdste dingen voorkomen. Tip voor deze week, lees eerst de titel. Dat heeft Anne Van Fraumom vorige week alzeins goed gedaan, zij mag tijdens de kolleges de Moebiusstrips gaan lezen die ze gewonnen heeft. Af te halen op het Veto-hoofdkwartier. En ook aan de vrienden laten lezen, hoor. Deze week te winnen: Cothias-Adamov en Swolfs, uit de Glénatreeks. Voor de betere stripper. Sukses ermee.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

Horizontaal - 1. Stremmend 2. Eisprong 3. verwoestingen - eksisteert 4. Van de schors ontdoen (dat hij...) - Rooms-Katolieke 5. Romp - wip 6. Loot - Nederlandse schilder en schrijver 7. Zenuwziekte - voorzetsel 8. Clovis was een rasechte... 9. Vlaktemaat - lengtemaat - roem 10. Stompen.

Vertikaal - 1. Vleesverkoper 2. Arbeidsdienst - schande 3. Voorspelen 4. Anagram van 'mager' - omgekeerd Frans goed 5. Loon - Engelse plaatsnaam 6. Verorber - voederkuik 7. Spraakgebied 8. Water in Nederland - Turks bevelhebber - schoorsteenkap 9. Dieregeluid - kubieke meter 10. Kibbelen.

Hoe sterk zijn de eenzame kwistaxers die kromgebogen over hun stuur naar de flosj grijpen?

(Foto Filip Dutoit)

De Kwistax-races

De Paus-mobiel wint

Achtien ploegen, verdeeld over drie manches, namen woensdag deel aan de Kwistax-races. Het werd een echte materiaalslag waarbij ook de deelnemers niet gespaard bleven. Er was, had u het anders verwacht, slechts één winnaar. Die kon, moegestreden en met trillende benen, om 23.15 u de obligate schuimwijn over de hoofden spuiten. De flamingo's in het stadspark bleven bij dit alles op één poot staan. Als dat geen prestatie is.

Het nieuwe parkoers in het stadspark was lang, maar leverde voor publiek en piloten toch enkele mooie verrassingen. Aan de startlijn was er een gedrum van jewelste. Daar waren, naast de starts, ook de wisselingen van de piloten te zien. Het sensatiebeluste publiek had direct door dat daar precies de meeste crashes zouden te zien zijn. Tijdens de start van de finale was daar zo een chaos dat de VTK-ploeg en de ploeg van het Pauskollege er met elkaars kwistax vandoor gingen. Ook bij het wisselen van de piloten viel er heel wat te beleven. Sommige onervaren piloten gaven er de brui aan en parkeerden hun kwistax midden op het circuit. Onder luid gejuich reden de volgende kwistaxen op hun onfortuinlijke tegenstander in. De stukken kwistax vlogen ons om de oren. De Medica-piloten konden het niet meer aanzien. Ondanks hun schitterende prestatie in de eerste manche, reden ze tijdens de finale zo voorzichtig dat ze slechts zesde werden.

Vijftig meter verder was de pits. De Industria-techniekers konden hier hun

hartje ophalen aan de vernielde kwistaxen, die om de haverklap bij hen werden afgeleverd. Ze gingen de materiaalslag met snijbranders, lasposten en vooral veel kleefband te lijf. Losgerukte stoelen waren het meest voorkomende euvel, maar we zagen ook gebroken assen en afgerukte wielen.

Aan de pits stonden ook de twee fietsen op rollen. Telkens als een ploeg op het circuit in de fout ging, moesten ze hier 500 meter komen trappen. En er werden veel fouten gemaakt: voortdurend stonden de ploegen elkaar te verdringen om hun strafondje op de fiets te 'mogen' afmalen. De VTK-kwistax liep tijdens de eerste ronden van de finale zo hard van stapel dat hij 2000 meter straf bijeen reed. Zo kon het dus niet. De vijfde plaats slechts voor VTK in de finale, nadat ze wel hun manche hadden gewonnen.

De vierde plaats in de finale was voor Ekonomika. Daarvoor hadden een schare supporters zich de ziel uit het lijf geschreeuwd. Kwistax 1 bleef echter op 48 rondjes steken. Ze hadden dan wel

voor sensatie gezorgd op de wip. Toeschouwers die een kwistax over de kop wilden zien gaan moesten, daar zij. Terwijl enkele piloten de hindernis iedere keer zeer voorzichtig namen, was er een schare van onverschrokken brokennmakers die met de ogen dicht en de remmen open over de wip scheurden. De laatste ronde van de finale was het hek helemaal van de dam. Toen werden er immers geen strafondjes op de fietsen meer toegekend. De manier waarop men het obstakel nam deed er dan niet meer toe. Sommigen probeerden het dan maar door met twee wielen over de wip te rijden, anderen trachten blijkaar onder de wip door te geraken.

Zoals bij alle kermisattracties hing er ook op dit circuit ergens een 'flosche'. Wie die uit de bomen kon halen, kon een prijsje bekomen. De psychologen kennen dit soort nachtmerries als geen ander en bemachtigden tijdens de finale het kleinood. Toen zaten de organisatoren echter pas met de handen in het haar. De heren en dames psychologen brachten het ding niet meer terug. Dat bracht hen blijkaar geluk. Ondersteund door een wilde bende supporters traptten ze zich op de derde plaats. Ze reden 51 rondjes.

Geen radio Sinjaal in het park, maar toch muziek en een stem om het gebeuren van commentaar te voorzien. Het leek wel Marleen Gordts, compleet met rollende r en gegiechel. De muziek kwam uit een bus, van waaruit Sportraad-medewerkers de wedstrijd met vaste hand leidden, de stem kwam van boven op de bus. Wel mooi, zo'n podium, alleen jammer dat de toeschouwers die naast de bus stonden samengedruimd, ondanks een stijve nek niet veel konden zien van wat daarboven gebeurde. Voor de bus en op het circuit: de limbo. Hier moesten de kwistax-bemanningen zich in een knoop wringen om onder een over de weg gespannen lint te rijden. Konden ze dat niet, dan volgde 500 meter strafrijden. De sportkotters van Apollon trainen natuurlijk dagelijks op de limbo, en dat leverde hen een tweede plaats op. 56 ronden lang scheurde kwistax 3 over het circuit.

Elk circuit dat zichzelf respecteert heeft een chicane. Sportraad had er ook eenje in elkaar geknutseld. Met alles erop en eraan: balen stro, dranghekkens, spots en schreeuwendesensatiezoekers. Ook hier werden er tijdens de laatste 20 minuten geen straffen meer uitgedeeld. Sommige rijders maakten er maar een zootje van en probeerden gewoon rechtdoor te gaan, terwijl ze toch wel wisten dat dit precies in een chicane niet kan. Anderen echter, die de rijkunst beter beheersten, wisten precies op welk moment te remmen, hoe te slippen en hoe de balen stro te ontwijken. Maar toen de Medica-kwistax de hele chicane aan stukken reed, en zich dwars over de rijweg parkeerde, konden zelfs de beste piloten niet meer voorbij. De mannen van het Pauskollege hadden toen echter al de overwinning op zak. Hun kwistax kwam 58 keer ongehinderd uit de chicane. Op het podium bedankte een Paus-bewoner publiek en organisatie, en nodigde iedereen uit op een gratis vat in de Paus-bar.

Jan Provoost

9 AGENDA

Samenstelling: Alexandra Meils

Maandag 21 november

- 19.45 u **FILM** The princess bride (VS, Rob Reiner, 1987), een unieke avonturenfilm geschreven door William Goldman, in Alma 3, ink. 50, org. VTK.
- 20.00 u **FILM** Das Mal des Todes (Peter Handke, 1985), naar een boek van Marguerite Duras, in Vlaamse leergangen, Boekhandelstr. 9, org. Europees Poëziefestival.
- 20.00 u **KAMEROPERA** Divabrasiva: over gedragingen van operadiva's die een teatral dimensie krijgen, met muziekfragmenten van o.a. Schubert, Verdi, Mozart en poëziefragmenten van o.a. Goethe, Hugo en Yeats, in aud. Minnepoort, Kon. Albertin 52, ink. 200/250 org. Lyrisch Theater Leporello.
- 20.00 u **LEZING** De inbreng van de Poolse Kerk in de maatschappij door Mgr. Mackarsky, in Grote Aula, org. UP.
- 20.30 u **VIDEO** Parting Glances van Bill Sherwood (VS, 1986), in Vaartstr. 16, ink. gratis, org. Pieter Coutereelstichting.
- 20.30 u **VIDEO** There was an unseen cloud moving (VS, Leslie Thornton, 1986), over een jonge vrouw die naar Algerije vertrekt om daar te leven als muzelman, in Naamsestr. 96, ink. 60/80, org. Stuc.
- 21.00 u **FILM** Some came running (VS, Vincente Minelli, 1959), in het Stuc, ink. 80/100, org. Stuc.
- 22.00 u **FILM** Drei Amerikanischen LP's (Wim Wenders en Peter Handke, 1969) en Die linkshändige Frau (Peter Handke, 1978), in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, org. Europees Poëziefestival.

Dinsdag 22 november

- 20.00 u **TEATER** Het laatste glas van F. Durbridge, gespeeld door KNS, in Stadsschouwburg, org. CC Leuven.
- 20.00 u **KONCERT** Musica Antiqua met muziek van o.a. Mazzaferrata, Vitali, Frescobaldi, J.S. Bach en Händel, in Grote Aula, org. Musica Antiqua.
- 20.00 u **KONFERENTIE** Medische wetenschap en liefde: een koude oorlog?, in MSI 03.18, ink. 50, org. Jongeren voor het Leven.
- 20.00 u **DEBAT** Staatsvervorming en migranten, met Vic Anclaux, Ludo Dierckx, Luc Van De Bossche, Eric Van Rompuy en F. De Winter, mod. Neuckermans (De Standaard), in Kleine Aula, ink. 30/50, org. VUJG-KUL.
- 20.30 u **VIDEO** Prostitution a la ultima cana (Alain Bourgeois, 1983), en Victor Hugo (J.P. Fargier) in Naamsestr. 96, ink. 60/80, org. Stuc.
- 22.00 u **FILM** Miracolo a Milano (Vittorio De Sica en Cesare Zavattini, 1951), in Vlaamse Leergangen, org. Europees Poëziefestival.

Woensdag 23 november

- 12.00 u **TEATER** Adam in ballingschap van Joost van den Vondel, solo door Dries Wieme, in het Arenbergkasteel, Heverlee, ink. gratis.
- 17.00 u **LEZING** William Van Laeken spreekt over zijn favoriete stad: Berlijn, in 't Stuc, ink. gratis, org. Stuc.
- 20.00 u **TEATER** Blauwe Maandag speelt De Meeuw, een komedie van Anton Tsjechov, geregisseerd door Luk Perceval, in Stadsschouwburg.
- 20.00 u **FILM** Leven en dood op het land (Emile Degelin), in Vlaamse leergangen, Boekhandelstr. 9, org. Europees Poëziefestival.
- 20.00 u **SEMINAIRE** De kommunistische partij: is een meerpartijstelsel de voorwaarde voor het democratisch zijn van het systeem, in vergaderzaal boven het Stuc, ink. gratis, org. MLB.
- 20.00 u **POEZIE** Lezingen door Gundi Feyrer, Eric Derluyn, Peter Nijmeijer en Desmond Egan, in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, org. Europees Poëziefestival.
- 20.30 u **VIDEO** Retrospektieve van Danielle en Jacques-Louis Nyst, in Naamsestr. 96, ink. 60/80, org. Stuc.
- 20.30 u **KONCERT** Piano-viool recital door Bart Lemmens, met werken van o.a. Beethoven, Chopin en Vivaldi, in Kapel van het Iers College, Damiënplein 9, org. Farmaceutika.
- 22.00 u **FILM** Der Tod des Empoekles (Hölderlin) van Danièle Huillet en Jean-Marie Straub, in de Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, org. Europees Poëziefestival.

Donderdag 24 november

- 17.15 u **LEZING** Eric de Moffaert, journalist voor mediaboc als vredeödoc zal spreken over het werk van Nyst (in het Frans), in het Irsch Institute, en om 19.00 u in 't Stuc.
- 19.00 u **UNIVERSITAIRE KONFERENTIE** Prof. W. Van Gerven over 'black' en 'white knights': oorlog en vrede in de vennootschapswereld, in Grote Aula, ink. gratis.
- 20.00 u **TEATER** Blauwe Maandag speelt De Meeuw, een komedie van Anton Tsjechov, geregisseerd door Luk Perceval, in Stadsschouwburg.
- 20.00 u **DEBAT** Vrouwen en liefde, over trouw en liefdesplicht, met o.m. Anнемie Van Winckel en Greet Cassiers, in De Spuyne, aan het spoorstelsel, ink. 60, org. Elcker-ik.
- 20.00 u **DANS** De Limburgse jongerengroep Het Peleton presenteert hun Expressief Spektakel Stijl, in feestzaal van Heilig Hart-instituut Heuvel-Heverlee, org. Don Bosco.
- 20.00 u **KONCERT** Kreativekoncert door de koren van het Lemmensinstituut olv P. Schollaert, in concertzaal van Herestr. 53, bij Gasthuisberg, org. Lemmensinstituut.
- 20.30 u **VIDEO** Retrospektieve van Danielle en Jacques-Louis Nyst, in Naamsestr. 96, ink. 60/80, org. Stuc.
- 20.30 u **POEZIE** met optredens van o.a. Bram Vermeulen, poëzie van o.a. Rutger Kopland, Mark Insingel, Alain Bosquet en Tom Lanyone en vertoning van smallfilms van o.a. Peter Handke, presentatie: o.a. Anнемie Coppieters, in Alma 2, org. Ekonomika/Europees Poëziefestival.
- 20.30 u **FILM** Filmmonumenten: het Italiaanse neo-realisme met films van C. Zavattini en V. De Sica zoals daar zijn Susciusa, Umberto D., en Ladri di biciclette, in de Vlaamse Leergangen (achter stadhuis), ink. 75/100, org. DAF en CeCoWe Leuven.
- 20.30 u **BARANIMATIE** Boy Wonders, een Rock Rally finalist uit Brugge, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.

Vrijdag 25 november

- 09.00 u **KOLLOKWIUM** Economie en maatschappij in de 21 ste eeuw: met o.a. lezingen over strategieën in het hedendaags sociaal-wetenschappelijk onderzoek, de Noord-Zuidverhouding, het overheidsapparaat, in Aud. Eyskens, Dekenstr. 2, vooraf inschrijven bij Polekar.
- 20.30 u **VIDEO** Retrospektieve Gary Hill: tapes die Hill maakte tussen '78 en '87, in Naamsestr. 96, ink. 60/80, org. Stuc.

Zaterdag 26 november

- 20.30 u **POEZIE** Belgische poëzieavond met Nederlands-, Frans- en Duitstalige dichters, als Legnard Nolens, Hedwig Speliers, François Jacqmin, Rolf Lennertz, in Gotsche zaal van het stadhuis, org. Europees Poëziefestival.

Zondag 27 november

- 11.00 u **KONCERT** Paul Frans begeleidt Engelse en Oudnederlandse balladen met luitmuziek en Ariette Walgraaf vertolkt het poëzieprogramma Kaias van Claude van de Berge, in gotsche zaal van het stadhuis, ink. 100/150.
- 15.00 u **BARANIMATIE** Pianokoncert: live-pianomuziek in de bar, in het Stuc, ink. gratis, org. Stuc.

TENTOONSTELLINGEN

- Floris Jaspers uit Brabants privé-bezit: tot 16 december, in Faculty Club.
- Paul Delamailleure lyrische oevervaren: tot 15 december, in UZ Gasthuisberg.
- Het verbeelde woord: tot 4 december, in Universiteitshal.
- Hertog Jan I en de slag van Woeringen: tot 31 december, in het stedelijk museum.

DE VOORBLIJVE WEEK

Poëzie was de voorbije week een dagelijkse bezigheid. Was stevigte kost kopen en koken voor mijn afwezig gezin.

Poëzie was de voorbije week. Ik waak erover als een kloek. Ik zit op deze dagelijkse eieren en wacht een jaar. Om het broedsel te bekijken van de voorbije week poëzie. Dan zal blijken of dat hartelijke werk bestand is tegen mij. En of die haat wel met voldoende liefde voor mijn vak gezegd is.

Het is een trage tijd waarmee mijn regels rijpen in de nacht. Van het gejaagde dat voortdurend in ons nekkel staat te blazen. Het is een harde leerschool die zich vaak verzet tegen asceszweet. Verstand en discipline ben ik al. Maar pijn kijkt het verst. Rouw ziet het diepst in de doortrapte getallen van ons bedrijf. Toch is het geraden dat mijn doden niet te lang hun adem inhouden. En niet te levend mag ik zijn om over mijn leven te spreken.

© Leonard Nolens, Geboortebewijs, 1988

De barokke en visionaire stijl die Nolens in vroeger werk hanteerde heeft zijn erkenning als dichter van formaat lang tegengehouden. Recenter, door versobering gekenmerkt werk werd unaniem positief onthaald, zodat Nolens misschien wel de belangrijkste Vlaamse dichter van dit moment kan worden genoemd. Zaterdag is Nolens aanwezig op het Poëziefestival.